

Vergaderjaar 2000–2001

26 727

Wet inkomstenbelasting 2001 (Belastingherziening 2001)

Nr. 123

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 1 december 2000

In de vaste commissie voor Financiën¹, bleek bij de fracties van de PvdA, de VVD en het CDA behoefte te bestaan een aantal vragen ter beantwoording voor te leggen aan de staatssecretaris van Financiën inzake de Concept Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001. De staatssecretaris heeft de vragen bij brief van 1 december 2000 beantwoord. De vragen en antwoorden zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Gijzel

De griffier voor dit verslag,
Atkins

¹ Samenstelling:

Leden: Schutte (GPV), Reitsma (CDA), Witteveen-Hevinga (PvdA), Rosenmöller (GroenLinks), Van Zijl (PvdA), Van Gijzel (PvdA), voorzitter, Voûte-Droste (VVD), De Vries (VVD), Noorman-den Uyl (PvdA), Marijnissen (SP), Kamp (VVD), Giskes (D66), Crone (PvdA), Van Dijke (RPF), Bakker (D66), Hofstra (VVD), De Haan (CDA), ondervoorzitter, Vendrik (GroenLinks), Wijn (CDA), Stroeken (CDA), Remak (VVD), Van Beek (VVD), Balkenende (CDA), Kuijper (PvdA), Dijsselbloem (PvdA).

Plv. leden: Van der Vlies (SGP), Verburg (CDA), Koenders (PvdA), Harrewijn (GroenLinks), Smits (PvdA), Duijkers (PvdA), Balemans (VVD), Wilders (VVD), Van Oven (PvdA), De Wit (SP), Patijn (VVD), Schimmel (D66), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Hoekema (D66), Van Walsem (D66), Blok (VVD), Dankers (CDA), Rabbae (GroenLinks), Van den Akker (CDA), Hillen (CDA), Hessing (VVD), Weekers (VVD), Bijleveld-Schouten (CDA), Timmermans (PvdA), Hindriks (PvdA).

Hierbij doe ik u toekomen de antwoorden ten behoeve van het verslag van een schriftelijk overleg inzake de concept Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001.

Met deze antwoorden wordt op uw verzoek tevens een reactie gegeven op de brieven van de Nederlandse Vereniging van Banken (uw kenmerk Fin-00-811) en de Groep Nederlandse Dagbladers (uw kenmerk Fin 00-808). Deze verzoeken hebt u mij op 14 november 2000 toegezonden.

De Staatssecretaris van Financiën,
W. J. Bos

Vragen en antwoorden

Algemeen

Vraag PvdA-fractie

Voor een doelmatige uitvoering zijn met betrekking tot vergoedingen en verstrekkingen die tot het loon behoren, normbedragen vastgesteld. Deze normbedragen zijn niet voor tegenbewijs vatbaar. Zijn de voorziene normbedragen onderwerp van discussie? Zo ja, welke normbedragen worden in dit stadium betwist en waarom?

Uit de diverse reacties op de concept-Uitvoeringsregeling LB 2001 komt naar voren dat met name de voorgestelde regelingen voor maaltijden, personeelsleningen en telefoonkosten aanleiding zijn geweest voor een reactie. Op deze onderwerpen zal uitgebreider worden teruggekomen bij de relevante artikelen.

Vraag VVD-fractie

Allereerst betreuren de leden van de VVD-fractie het dat deze concept uitvoeringsregeling zo laat aan de Tweede Kamer wordt voorgelegd, hetgeen nog meer geldt voor de overige concept uitvoeringsbesluiten en ministeriële regelingen.

Vraag CDA-fractie

De leden hebben met belangstelling kennis genomen van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001 (hierna: Uitvoeringsregeling LB 2001). Alhoewel de leden waardering hebben voor het feit dat de Tweede Kamer de concept algemene maatregelen van bestuur (AMvB) mag inzien en becommentariëren, bekruipt hen toch het gevoel dat de procedure staatsrechtelijk niet ideaal is. De leden menen dat de AMvB's fundamentele wijzigingen bevatten, en dat deze bepalingen daarom een meer volwaardige parlementaire behandeling verdienen. Overigens kunnen deze leden het niet laten om te wijzen op de tijdsdruk die weer op het regelgevingproces gelegd wordt. Het stuit de leden tegen de borst dat de staatssecretaris de leden met klem oproept haast te maken met het geven van hun commentaar, terwijl onderkend zou moeten worden dat deze concept AMvB's de Kamerleden pas zeer laat bereiken.

Antwoorden op de vragen van de VVD-fractie en de CDA-fractie

Ik ben mij ervan bewust dat de gevolgde procedure, mede gelet op de tijdsdruk, niet ideaal is, maar wel transparant. Ik wijs er voorts op dat de uitvoeringsregelingen nu totstandkomen in een toetsingsproces vooraf bij de Tweede Kamer hetgeen de kwaliteit van de regelgeving ten goede komt. Een niet te voorkomen probleem van tijdsdruk daarbij is dat bijvoorbeeld eerst het Ondernemerspakket 2001, de Tariefwet 2001, het Belastingplan 2001 en de Veegwet inkomstenbelasting 2001 moesten worden voorbereid en aanhangig gemaakt bij de Tweede Kamer. Wetten die elk hun doorwerking hebben naar de tot stand te brengen lagere regelgeving.

Vraag VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie vragen of de staatssecretaris kan toelichten op welke onderdelen de regeling een lastenverzwaring met zich meebrengt. Zijn de voorgestelde maatregelen voorgelegd aan het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal)? Zo ja, wat heeft dit opgeleverd? Zo nee, waarom niet? Is de staatssecretaris voor de toekomst bereid fiscale wetgeving voor te leggen aan de Actal om zodoende een beter inzicht te krijgen met betrekking tot de effecten van de lastenverzwaring?

In het kader van de toetsing van de mogelijke effecten van de Uitvoeringsregeling LB 2001 op de administratieve lasten is de regeling voorgelegd aan de commissie Thunnissen-de Waard.

Bij het opstellen van de wetsvoorstellen Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: Wet IB 2001) en de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: Invoeringswet Wet IB 2001) heeft een toetsing op de effecten voor administratieve lasten plaatsgevonden. De in dat kader aangegeven administratieve lastenverlichting betreft cijfers inzake de Belastingherziening 2001 in het algemeen en niet afzonderlijk de onderhavige uitvoeringsregeling. Bij globale vergelijking van het totaalpakket aan maatregelen met de huidige uitvoeringsregeling bestaat de indruk dat in structurele zin sprake is van een lichte administratieve lastenverlichting voor het bedrijfsleven als geheel.

De Uitvoeringsregeling LB 2001 is desgevraagd op 11 oktober 2000 ter informatie aan het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal) toegezonden. Actal is ingesteld bij Besluit van 30 maart 2000 (Stb. 162) en heeft een werkprogramma 2001 gepubliceerd. Ingevolge paragraaf 2.1.1.1. van dat werkprogramma worden thans tussen Actal en de bewindslieden procedurele afspraken gemaakt.

Vraag VVD-fractie

Zal een soortgelijke regeling worden getroffen voor de premieheffing werknemersverzekeringen? Gaat die ook per 1 januari 2001 in? Zo neen, wat is dan de reden voor deze verdere discoördinatie van loon- en premieheffing?

Vanuit het oogpunt van doelmatigheid (ook in het kader van administratieve lasten voor werkgevers) en het gestelde in de memorie van toelichting bij de Aanpassingswet IB 2001 dat er niet vooruit wordt gelopen op de vereenvoudiging van de SV-loonbegrippen (Kamerstukken II 1999–2000, 27 184, nr. 3, blz. 12), wordt de systematiek van de nieuwe Uitvoeringsregeling LB 2001 in de socialeverzekeringsregelgeving gevolgd.

Vraag VVD-fractie

In diverse bepalingen van de voorgestelde regeling wordt gesproken van «Onze Minister». Welke minister is dit? En is het wel juist om te spreken van «Onze» in een regeling die uitsluitend namens de Minister wordt ondertekend, en dus – in tegenstelling tot een Koninklijk Besluit – niet door de Koningin?

In de eindversie van de Uitvoeringsregeling LB 2001 zal «Onze Minister» worden vervangen door: de minister van Financiën.

Vraag CDA-fractie

Wanneer vindt de actualisering plaats van de bedragen in de Uitvoeringsregeling LB 2001 voor het jaar 2001?

In de eindversie van de Uitvoeringsregeling LB 2001 zullen de geactualiseerde bedragen zowel in guldens als in euro's worden opgenomen.

Vraag CDA-fractie

De leden kunnen zich vinden in de keuze om een volledig nieuwe Uitvoeringsregeling op te stellen. In de praktijk blijkt echter behoefte te bestaan aan een transponeringstabel. Zou die in de definitieve versie bijgevoegd kunnen worden?

Als hulpmiddel voor de praktijk zal een transponeringstabel opgesteld worden die de vorm krijgt van een bijlage bij de toelichting op de definitieve Uitvoeringsregeling LB 2001.

Vraag CDA-fractie

Kan de staatssecretaris een kwantitatief overzicht geven van alle vergoedingen en verstrekkingen die voor de werknemer fiscaal ongunstiger uitpakken ten opzichte van de bestaande regelingen?

Een kwantitatief overzicht van alle vergoedingen en verstrekkingen die voor de werknemer ongunstiger zijn ten opzichte van de bestaande regelingen is helaas niet te geven. Voorzover sprake is van veranderingen is in het algemeen sprake van een verruiming voor zakelijke verstrekkingen en vergoedingen, en van een verstrakking voor privé-voordelen. Als voorbeeld ter verduidelijking kan wellicht de nieuwe maaltijdregeling dienen. Volgens de oude regeling konden maaltijdvergoedingen in geld alleen gedeeltelijk onbelast worden toegekend in een beperkt aantal zakelijke situaties. Maaltijden die in natura werden verstrekt werden altijd, ook in zuivere privé-situaties, tegen een relatief laag normbedrag in aanmerking genomen. In de nieuwe wettelijke regeling is dit niet meer mogelijk en moeten verstrekkingen voor privé-maaltijden voor de waarde in het economische verkeer worden belast. Tegelijkertijd is het aantal zakelijke situaties waarin een (gedeeltelijk) onbelaste vergoeding mogelijk is uitgebreid ten opzichte van de bestaande regeling. Hierbij wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen maaltijdvergoedingen en maaltijdverstrekkingen. Er is een regeling getroffen op grond waarvan de eerste 80 maaltijden of vergoedingen daarvan in zakelijke situaties onbelast kunnen worden verstrekt.

Artikel 2

Vraag PvdA-fractie

Wat betekent het dat formulieren als loonstaat, loonbelastingkaart en dergelijke niet worden «vastgesteld» waardoor deze niet meer behoeven te worden gedefinieerd? Komt er hierdoor een grotere vormvrijheid voor inhoudingsplichtigen? Leidt dit tot minder administratieve lasten voor de inhoudingsplichtigen? Geldt dat ook voor de Belastingdienst? Blijft goede en juiste informatievoorziening hiermee gewaarborgd?

Zoals in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Belastingplan 2001 (Kamerstukken II 2000–2001, 27 431, nr. 3, blz. 58) is opgemerkt, is de feitelijke invulling van de vorm en de inhoud van de formulieren in de loop van de tijd steeds meer bij de Belastingdienst komen te liggen. In aansluiting op deze ontwikkeling wordt in genoemd wetsvoorstel voorgesteld vast te leggen dat de formulieren niet langer bij ministeriële regeling maar in uitvoeringsbeleid worden vastgesteld. De Uitvoeringsregeling LB 2001 sluit hierbij aan. Met betrekking tot de praktijk voor de loonbelasting blijft de situatie zo dat de inspecteur de formulieren aan de inhoudingsplichtige toestuurt en dat de inhoudingsplichtige is gehouden deze formulieren te gebruiken; de enige uitzondering hierop blijft de loonstaat, waarbij de inspecteur alleen het model aan de inhoudingsplichtige toezendt. De antwoorden op de vragen kunnen dus in die zin worden samengevat dat in de praktijk de huidige situatie wordt gehandhaafd binnen een ander formeel kader.

Artikel 5

Vraag PvdA-fractie

Kan het bij andere «wisselende arbeidscontracten» dan artiest en beroepssporter ook niet efficiënter en overzichtelijker zijn om de inning,

inhouding en afdracht via een verloningsbureau te laten lopen? Voor de freelancer zou dit als voordeel hebben dat hij niet als «resultaatgenieter» hoeft te worden beschouwd en verschoond kan blijven van de administratieve lasten die daarmee samenhangen.

Vraag VVD-fractie

Waarom moet de overeenkomst worden gesloten met de minister en niet met de inspecteur? Past dit binnen het beleid van de staatssecretaris om uitvoerende taken van het ministerie zoveel mogelijk over te dragen aan de inspecteurs?

Waarom is gekozen voor de vorm van een overeenkomst, en niet voor een administratiefrechtelijke beschikking? Kan de staatssecretaris toelichten welke consequenties deze keuze heeft voor de rechtsbescherming van een belastingplichtige die zich niet kan vinden in een voorwaarde die de fiscus aan de overeenkomst wil verbinden?

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie kunnen zich vinden in de nieuwe maatregel dat ook bij artiesten een ander dan degene met wie het optreden is overeengekomen kan worden aangewezen als inhoudingsplichtige. Hiermee wordt aan situaties in de praktijk tegemoet gekomen. Welke voorwaarden kan de staatssecretaris stellen waaraan de desbetreffende organisatie moet voldoen?

Ligt het niet in de rede om de voorliggende regeling ook in te zetten bij andere «wisselende arbeidscontracten», zoals bijvoorbeeld freelancers, waarnaar de leden van de PvdA-fractie ook hebben gevraagd. Voor de freelancer zou dit als voordeel hebben dat hij niet als «resultaatgenieter» hoeft te worden beschouwd en verschoond kan blijven van de administratieve lasten die daarmee samenhangen. Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover?

Besloten is artikel 5 van de concept-Uitvoeringsregeling LB 2001 in haar geheel te bezien op haar technische uitwerking en inhoud. Dit is overwogen om meer duidelijkheid te bieden welke personen of lichamen in aanmerking komen voor een inhoudingsplichtigenverklaring en onder welke voorwaarden. De mogelijkheid dat op grond van een overeenkomst met de minister de belasting zal worden ingehouden door een ander dan degene met wie het optreden of de sportbeoefening is overeengekomen, zal een andere vorm krijgen. Aan de beoogde persoon of lichaam zal de mogelijkheid geboden worden de inspecteur te verzoeken een inhoudingsplichtigenverklaring af te geven. De inspecteur geeft deze verklaring onder voorwaarden af aan de persoon die of het lichaam dat de inhouding overneemt en zal de vorm krijgen van een voor bezwaar vatbare beschikking. De bedoelde voorwaarden, die thans zijn opgenomen in het Besluit van 29 april 1993, nr. DB93/1319, V-N 1993 blz. 1432 (laatste herdruk het Besluit van 24 februari 1998, nr. DB98/212M), zullen in het artikel worden overgenomen en uitgebreid.

Freelancers die resultaat uit overige werkzaamheden volgens de Wet IB 2001 genieten, worden rechtstreeks in de inkomstenbelasting betrokken en hebben in beginsel niet te maken met een inhoudingsplichtige. Op grond van artikel 3.95 van de Wet IB 2001 wordt het resultaat bepaald met overeenkomstige toepassing van een aantal aldaar vermelde winstbepalingen, alsof de werkzaamheden een onderneming vormen. Uiteraard kunnen deze freelancers zich voor hun administratie in verband met de heffing van inkomstenbelasting laten bijstaan door een boekhouder of belastingadviseur. In andere situaties is de freelancer al snel in «echte» of fictieve dienstbetrekking, of kan hij samen met zijn opdrachtgever ervoor kiezen dat hun arbeidsverhouding wordt beschouwd als een fictieve dienstbetrekking. Meestal gaat het dan niet meer om zeer korte wisse-

lende arbeidscontracten of gaat het om werkzaamheden die worden verricht via een bemiddelings- of uitzendbureau dat als opdrachtgever en tevens als inhoudingsplichtige optreedt. De freelancer is dan geen resultaatgenieter en heeft niet te maken met de administratieve lasten die samenhangen met het regime van resultaat uit overige werkzaamheden. Het is niet nodig een regeling voor de freelancers te introduceren die vergelijkbaar is met die van artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de Uitvoeringsregeling LB 2001.

Artikel 9

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie vragen waarom expliciet vermeld komt te staan dat het meerijden dient plaats te vinden over een reisafstand langs «de meest gebruikelijke weg van meer dan 15 kilometer voor zowel de heen- als de terugreis». Bestaat er geen gevaar voor verwarring nu in de huidige regeling gesproken wordt over «tenminste 15 kilometer»?

Met de wijziging van «tenminste 15 km» in «meer dan 15 km» wordt aangesloten bij de artikel 11, derde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 (artikel 11, elfde lid oud), waarin de gedifferentieerde belastingvrije carpoolvergoeding is opgenomen (de in de wet opgenomen tabel begint met meer dan 15 km). De bepaling in de Uitvoeringsregeling LB 2001 wordt op deze wijze verbeterd.

Artikel 10

Vraag VVD-fractie

Veel ondernemingen in Nederland zijn in afwachting van de voorgenomen wetgeving over verlofsparen. Kan de staatssecretaris toelichten of deze nieuwe regelgeving te verwachten is met ingang van 1 januari 2001. Zo niet, kan de staatssecretaris dan toelichten wanneer de nieuwe regelgeving dan te verwachten is?

Vraag CDA-fractie

Deze regeling kan pas worden ingevuld als het vierde deel van het Belastingplan 2000 is aangenomen. Kan reeds inzicht worden verschaft in de wijze waarop deze regeling er uit zou komen te zien, indien het wetsvoorstel onverkort wordt aangenomen?

De nadere regels met betrekking tot verlofsparen betreffen naar verwachting de wijze van overeenkomen van verlofspaarregelingen, de administratie van de ingelegde gelden alsmede de lichamen waarbij de gelden kunnen worden ondergebracht, voorwaarden en administratie rondom betalingen tijdens de verlofperiode en bij wijziging van werkgever, gevolgen en wijze van verwerken van wijzigingen in arbeidstijd, regels omtrent jaardotatie aan en maximum van de spaargelden, alsmede regels omtrent het tijd-voor-tijd-sparen. De Uitvoeringsregeling LB 2001 zal vóór publicatie in de Staatscourant worden aangevuld met deze bepalingen.

Artikel 14

Vraag CDA-fractie

Wat zijn de gevolgen voor deze regeling indien het vierde deel van het Belastingplan 2000 onverkort wordt aangenomen?

In artikel 14 van de Uitvoeringsregeling LB 2001 is een forfaitaire waarderingsformule opgenomen om de waarde van een aandelenoptie-recht te bepalen. Deze forfaitaire waarderingsformule blijft van toepassing indien de werknemer geen gebruik maakt van de mogelijkheid die

geboden wordt in het vierde deel van het Belastingplan 2000, om de belastingheffing op het genietingsstip uit te stellen tot het moment van realisatie van het daadwerkelijk genoten voordeel.

Artikel 16

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben behoefte aan een nadere precisering van de voorwaarde waarbij sprake moet zijn van gebruik of verbruik ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking.

Het begrip «ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking» is ook opgenomen in artikel 15 van de Wet op de loonbelasting 1964 (hierna: Wet LB 1964). Zoals in de memorie van toelichting op de Invoeringswet Wet IB 2001 (Kamerstukken II 1999/2000, 26 728, nr. 3, blz. 27) is vermeld, kwamen alle in deze definitie voorkomende elementen reeds voor in het oude artikel 14 van die wet en de – onder meer – daarop gebaseerde rechtspraak. Deze elementen hebben dezelfde betekenis behouden. In abstracte termen is, mede gelet op het gewijzigde regime voor vrije verstrekkingen en vergoedingen, sprake van een gebruik of verbruik ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking indien een bepaalde zaak in redelijkheid bijdraagt aan de behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking en de werknemer daaraan – naast het gebruik of verbruik voor het verrichten van de werkzaamheden – geen aanmerkelijk privé-voordeel ontleent. Is sprake van gemengd gebruik of verbruik, dan vindt de beoordeling plaats naar gelang de omvang van het gebruik of verbruik voor de behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking, respectievelijk voor persoonlijke doeleinden.

Artikel 20

Vraag PvdA-fractie

Om in aanmerking te kunnen komen voor een (gedeeltelijke) onbelaste vergoeding van de OV-kaart wordt vereist dat het recht op vrij reizen mede dient ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking of voor woon-werkverkeer. Wat dient hier onder «mede» en «behoorlijke vervulling» te worden verstaan? Bij welk percentage van privé gebruik is geen sprake meer van «mede ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking of woon-werkverkeer»? Wordt de (gedeeltelijke) onbelaste vergoeding beperkt op basis van het privé-gebruik? Bij welk percentage ligt dan de grens? Wat zijn de administratieve lasten van deze uitvoeringsregeling? Geldt «mede dient ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking of voor woon-werkverkeer» ook voor de mede-kaarthouder? Of geldt deze eis alleen voor de werknemer zelf?

Bij de toelichting van dit artikel wordt verwezen naar artikel 15a, eerste lid, onderdeel i, van de Wet LB 1964. Echter dit artikel heeft geen onderdeel i. Wordt dit artikel nog aangevuld?

Wat is de reden om de normbedragen verplicht onder de eindheffing te brengen? Hoe worden deze verstrekkingen voor de premieheffing werknemersverzekeringen behandeld? 3.

Vraag VVD-fractie

Leden 1 en 2 stellen dat de openbaar vervoerkaart «mede dient ter vervulling van de dienstbetrekking». Kan de staatssecretaris toelichten of deze eis uitsluitend ziet op de werknemer en niet op zijn gezinsleden, zoals de leden van de PvdA-fractie ook hebben gevraagd. Zo neen, hoe stelt de staatssecretaris zich dan de fiscale behandeling voor van een OV-kaart die mede aan een gezinslid wordt vergoed/verstrek?

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie zijn verheugd met de verruiming van de regeling met betrekking tot een vergoeding of een verstrekking van een openbaarvervoerkaart. De regeling zal ook gelden voor de desbetreffende vergoedingen, teneinde een zoveel mogelijk gelijke fiscale behandeling voor vergoedingen en verstrekkingen te bewerkstelligen. In dit kader verzoeken de leden om ook een bepaling op te nemen waardoor niet alleen bij een vrije vergoeding maar ook bij een vrije verstrekking een extra onbelaste vergoeding van f 200 kan worden gegeven. Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover? De gedeeltelijke vrijstelling in de nieuwe opzet zal niet beperkt zijn tot de zogenaamde collectieve OV-kaart. Met het oog hierop is dan wel vereist dat het recht op vrij reizen mede dient ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking of voor woon-werkverkeer. Omdat de regeling en haar forfaitaire waardering ook van toepassing zijn op gezinsleden van de werknemer, ten aanzien van wie natuurlijk geen sprake kan zijn van zakelijk gebruik verdient het wellicht overweging om expliciet aan te geven dat de eis van zakelijk gebruik/woon-werkverkeer alleen de werknemer betreft. De leden van de fracties van de PvdA en van de VVD hebben hier ook naar gevraagd.

Waarom zijn de normbedragen verplicht onder de eindheffing gebracht, zoals ook de leden van de PvdA-fractie hebben gevraagd. In dit kader pleit VNO-NCW er nog voor om de eindheffing naar keuze van de werkgever toe te staan. Hoe staat de regering hier tegenover?

Met het opnemen van artikel 20 in de Uitvoeringsregeling LB 2001 wordt de regeling van artikel 14, eerste en tweede lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990 gecontinueerd. Daarbij is, in tegenstelling tot dat artikel, niet gekozen voor een waarderingsvoorschrift maar voor twee, meer in het systeem van vrije vergoedingen en vrije verstrekkingen passende, vrijstellingen.

Het opnemen van het woord «mede» in het eerste en het tweede lid van artikel 20 vloeit voort uit het gegeven dat een openbaarvervoerkaart door de werknemer naast het woon-werkverkeer ook voor privé-reizen gebruikt kan worden. Om dit privé-voordeel te belasten geldt de vrijstelling voorzover de vergoeding meer bedraagt dan de in die onderdelen vermelde bedragen (f 119 respectievelijk f 181 per jaar).

Met de term «behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking» is aangesloten op artikel 15, eerste lid, onderdeel a, van de Wet LB 1964. De in deze definitie voorkomende elementen kwamen ook voor in het oude artikel 14 van de Wet LB 1964 en de, onder meer, daarop gebaseerde rechtspraak en hebben dan ook dezelfde betekenis.

Aan de persoon van de mede-kaarthouder wordt niet de eis gesteld dat sprake moet zijn van behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking of van woon-werkverkeer. Hierbij moet evenwel worden bedacht dat de norm alleen van toepassing is met betrekking tot anderen dan de werknemer indien hun gebruiksrecht onderdeel uitmaakt van het aan de werknemer toegekende recht.

Niet beoogd is een percentuele afbakening te creëren tussen «mede ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking of voor woon-werkverkeer» en situaties die niet onder deze definitie vallen. Dit onderscheid leent zich niet voor een uitsluitend cijfermatige benadering. Aan de hand van historische gegevens of de aard van de functie kan veelal een voldoende betrouwbare indruk worden verkregen over de te verwachten omvang van het zakelijke gebruik. Dit is het geval bij regelmatig zakelijk gebruik, bijvoorbeeld voor enkele dienstreizen per week, naast het woon-werkverkeer. Bij minder regelmatig gebruik maar afzonderlijk bezien wel met een aanzienlijk financieel belang kan niettemin toch sprake zijn van

een voldoende mate van zakelijk gebruik. De norm is evenwel niet van toepassing indien de werknemer zelf slechts incidenteel van de kaart gebruik maakt en het recht, bijvoorbeeld in het kader van een zogenoemd cafetariabeloningssysteem, vooral is bedongen met het oog op het gebruik door anderen dan de werknemer.

Het is niet de bedoeling op basis van het privé-gebruik het onbelaste deel van de openbaarvervoerkaart te beperken. Met betrekking tot een verstrekte of vergoede openbaarvervoerkaart die aan de voorwaarden van artikel 20 voldoet wordt een bedrag van f 119 respectievelijk f 181 per jaar belast.

De toetsing op de administratieve lasten heeft plaatsgevonden in het kader van de beoordelingen van de wetsvoorstellen die verband houden met de Belastingherziening 2001. Hierbij is tevens een globale inschatting gemaakt van de effecten die de wetgeving heeft op lagere regelgeving. Een afzonderlijke toets op de Uitvoeringsregeling LB 2001 als geheel of op onderdelen daarvan heeft plaatsgevonden in het kader van de commissie Thunnissen-de Waard. Op de administratieve verplichtingen zal ik verder ingaan bij de beantwoording van de vragen over artikel 60.

Artikel 15a, eerste lid, onderdeel i, van de Wet LB 1964 is opgenomen in het wetsvoorstel Veegwet Wet IB 2001 (Kamerstukken 27 466), dat op 23 november jl. door de Tweede Kamer is aangenomen. Onderdeel i heeft betrekking op vrije vergoedingen ter zake van een recht op vrije reizen dat niet is beperkt tot reizen over een vast traject ten behoeve van woon-werkverkeer (OV-kaart).

Artikel 15a, eerste lid, onderdeel j, van de Wet LB 1964 is opgenomen in het wetsvoorstel Veegwet Wet IB 2001 en komt als volgt te luiden: «vervoer van en naar de opstapplaats voor openbaar vervoer, in verband met regelmatig woon-werkverkeer, waarbij de afstand geheel of gedeeltelijk per openbaar vervoer is afgelegd, tot ten hoogste f 201 op jaarbasis.» In het voorgestelde artikel 17, tweede lid, van de Wet LB 1964 is bepaald dat onder meer artikel 15a van overeenkomstige toepassing is. Met deze wijzigingen is verzekerd dat ingeval van vergoeding en verstrekking van de openbaarvervoerkaart die mede wordt gebruikt voor regelmatig woon-werkverkeer per openbaar vervoer f 201 voor dit aanvullende vervoer onbelast vergoed kan worden.

Artikel 77 van de Uitvoeringsregeling LB 2001 ziet op loon met een bestemmingskarakter. Daarvan is sprake bij de vergoeding of verstrekking van onder andere parkeer-, veer- en tolgelden alsmede bij reiskostenvergoedingen voorzover achteraf blijkt dat deze tot het loon behoren. Bij de vergoeding of verstrekking van een openbaarvervoerkaart is sprake van een loonbestanddeel dat binnen het voorgestelde systeem het beste onder de werking van artikel 77 gebracht kan worden. Dit komt bovendien de duidelijkheid ten goede. Een optieregeling zou leiden tot praktische bezwaren.

Vanuit het oogpunt van doelmatigheid en het gestelde in de memorie van toelichting bij de Aanpassingswet (Kamerstukken II, 1999–2000, 27 184, nr. 3, blz. 12), wordt de systematiek van de Uitvoeringsregeling LB 2001 in de socialeverzekeringsregelgeving gevolgd. Dit geldt derhalve ook voor de bepaling zoals in artikel 20 van deze regeling is opgenomen.

Artikel 21

Vraag PvdA-fractie

Per kalenderjaar kunnen 80 maaltijden waarbij het zakelijke karakter van meer dan bijkomend belang is, voor vrije vergoeding in aanmerking komen. Wat zijn de administratieve lasten van deze uitvoeringsregeling?

Bij vergelijking van deze maatregel met de huidige Uitvoeringsregeling LB 1990 is met name nieuw de inschatting vooraf of de grens van 80 maaltijden zal worden gehaald. Deze inschatting kan in het algemeen op eenvoudige wijze worden gemaakt, bijvoorbeeld op basis van historische gegevens, de aard van de functie en dergelijke. Daarbij kan voor bepaalde groepen werknemers met een enigszins globale benadering volstaan worden. Voor bepaalde groepen werknemers is immers bij voorbaat duidelijk dat zij niet in de buurt van de grens komen, maar daar ver onder blijven. Een werkgever kan aldus zijn werknemers onderverdelen in drie groepen: de groep waarvan in redelijkheid kan worden verwacht dat de grens van 80 zakelijke maaltijden niet wordt overschreden, de groep waarvoor dit in redelijkheid wel geldt en de groep waarvan vooraf onzeker is of de grens wordt overschreden. Voor de laatste twee groepen heeft de werkgever de keuze tussen een individuele benadering overeenkomstig de huidige regeling, of een meer globale benadering waarin hij de heffing via eindheffing voor zijn rekening neemt. Anders dan onder de huidige regeling behoeft de werkgever geen onderscheid meer te maken tussen maaltijdvergoedingen en maaltijdverstrekkingen. In doorsneegevallen biedt de regeling, gelet op het vorenstaande, de werkgever derhalve de mogelijkheid van administratieve lastenverlichting bij de verstrekking en vergoeding van maaltijden in zakelijke situaties. In situaties waarin een werkgever tot dusver maaltijden mede in privé-situaties verstrekt en hij deze praktijk wenst voort te zetten, kan de regeling een beperkte verzwa- ring van de administratieve lasten met zich brengen. Voor deze laatste situaties geldt evenwel dat dit de consequentie is van de bewuste keuze van de wetgever om geen fiscale faciliteit voor privé-maaltijden te hand- haven. De mogelijke extra administratieve lasten van dit onderdeel, dat op zichzelf een verruiming inhoudt, zijn beperkt.

Vraag VVD-fractie

Er is geen sprake is van een vrije vergoeding (lid 1) of vrije verstrekking (lid 2) bij maaltijden «waarbij het zakelijke karakter van meer dan bijkomend belang is voor zover het aantal maaltijden per kalenderjaar meer dan 80 bedraagt».

Kan de staatssecretaris toelichten wat wordt bedoeld met de zinsnede «meer dan bijkomend belang». Inhoudingsplichtigen zullen gebaat zijn bij een heldere en exacte uitleg van dit criterium. Is deze regeling in de praktijk werkbaar?

In het wetsvoorstel Veegwet Wet IB 2001 is de term bijkomend om redac- tionele redenen en voor de duidelijkheid vervangen door bijkomstig. De wettekst is zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met het in artikel 13a van de Wet LB 1964 opgenomen begrip bijkomstig, waaraan de jurisprudentie invulling heeft gegeven. Aldus wordt bewerkstelligd dat ingeval het zakelijke karakter kwantitatief kan worden aangeduid, van meer dan bijkomstig sprake is als het zakelijke karakter meer beloopt dan 10%. Tijdens de parlementaire behandeling van de wetsvoorstellen Belastingherziening 2001 zijn voor de maaltijden voorbeelden gegeven ter illustratie van maaltijden waarvan het zakelijke karakter van meer dan bijkomstig belang is. Deze voorbeelden zullen voor de duidelijkheid ook in de toelichting op de Uitvoeringsregeling LB 2001 worden opgenomen. De regeling komt er kort samengevat op neer dat maaltijden overdag alleen in bijzondere situaties, zoals georganiseerde werklunches, als

«zakelijk» worden beschouwd. Avondmaaltijden worden onder meer als zakelijk beschouwd als de werknemer als gevolg van zijn bijzondere werktijden, rekening houdend met zijn reistijd, niet in staat is de avondmaaltijd op normale tijden elders te nuttigen (zie ook hierna).

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat de inschatting van 80 vrijgestelde maaltijden redelijk is. De leden hebben echter behoefte aan een verduidelijking van het begrip «zakelijke maaltijd». Geldt de begripsomschrijving die VakstudieNieuws (VN-BP21/14, p. 3583) in zijn commentaar geeft, nog steeds, namelijk dat «van een maaltijdverstreking of -vergoeding primair in het zakelijke belang bijvoorbeeld sprake kan zijn bij al dan niet verwacht overwerk of koopavonden, tijdens dienstreizen/reizen in het werk van mobiele/ambulante werknemers, tijdens een zakelijke bespreking met klanten buiten de vaste werkplek of tijdens werkzaamheden op niet permanente locaties of aan boord van vliegtuigen, schepen, boorplatforms of kermiswagens.» Betekent dit dat de vrijstelling ook geldt bij maaltijden die worden vergoed/verstrekkt aan werknemers in verband met verruimde avondopenstelling en/of koopavonden en zondagen? Hoe wordt overigens omgegaan met werknemers aan wie een vaste vergoeding voor maaltijden wordt gegeven? Leidt de regeling ertoe dat in deze situaties een bijtelling moet plaatsvinden vanaf de 81e vergoeding?

De toelichting op de Uitvoeringsregeling LB 2001 zal met de eerder gegeven voorbeelden van een «zakelijke» maaltijd worden uitgebreid. Wat betreft maaltijden die worden vergoed/verstrekkt in verband met de verruimde avondopenstelling en/of koopavonden en -zondagen geldt dat deze eveneens als «zakelijke» maaltijd kwalificeren. Ook in dergelijke gevallen kan de maaltijdvoorziening primair geschieden met het oog op het zakelijke belang om de winkel buiten normale «kantooruren» open te houden. Uiteraard dient het hierbij wel te gaan om situaties waarin de werknemer, mede gelet op diens reistijd, niet in de gelegenheid is om de maaltijd op een normale tijd (tussen 17:00 en 20:00 uur) elders te nuttigen. Voor situaties waarin tot dusver onbelast een vaste vergoeding ter zake van de meerkosten van zakelijke maaltijden werd gegeven, behoeft bij gelijkblijvende omstandigheden niets te veranderen. Wel biedt de nieuwe regeling de mogelijkheid om een dergelijke vergoeding met betrekking tot de eerste 80 maaltijden in beperkte mate te verhogen, namelijk met het bedrag van de genormeerde besparing. Uiteraard dient dan nog steeds aan de voorwaarden van artikel 36 te worden voldaan.

Artikel 22

Vraag PvdA-fractie

Hoe staat de staatssecretaris tegenover het idee om bedrijfsfitness direct voorafgaand of direct aansluitend aan de werktijd voor de faciliteit in aanmerking te laten komen?

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie bepleiten een versoepeling van de regeling met betrekking tot bedrijfsfitness. Ook fitness in de middagpauze en/of direct voorafgaand of direct aansluitend aan de werktijd zou onder de regeling moeten kunnen vallen, waarnaar de leden van de PvdA-fractie ook hebben gevraagd. Vaak is het onmogelijk om in werktijd te fitnessen, waarbij te denken valt aan nachtploegen en aan hogere functies. Daarnaast zou het verruimen van de regeling kunnen bijdragen aan het terugdringen van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid en het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en de bevordering van de algemene gezondheid van de beroepsbevolking. Met deze doelstelling in het achterhoofd zou er in ieder geval kunnen worden overwogen om de regeling

met het oog op voorkoming bepaalde vormen van arbeidsongeschiktheid (bijv. RSI-preventie) te versoepelen. Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover?

Gelet op het karakter van dit loonbestanddeel zijn de voorwaarden zodanig geformuleerd dat het zakelijke karakter van bedrijfsfitness in voldoende mate vaststaat. Het verder verfijnen van deze bepaling door bijvoorbeeld in het algemeen ook rekening te houden met de situatie direct voorafgaand of direct aansluitend aan de werktijd of met de medische aard van de fitness gaat te ver, gelet op de uitstralingseffecten en uitvoeringsproblemen die daarmee gepaard gaan. Ingeval de fitness ook geruime tijd buiten de werktijd plaatsvindt, is het zakelijke karakter ervan nauwelijks nog te beoordelen. Het betrekken van het doel van de fitness (bijvoorbeeld de medische aard) in de beoordeling van de regeling zou voor de uitvoeringspraktijk eveneens leiden tot onoverkomelijke bezwaren.

Artikel 22 biedt overigens enige ruimte voor situaties dat de fitness nagenoeg geheel gedurende de werktijd plaatsvindt. Met de in het eerste lid, onderdeel a, opgenomen voorwaarde «geheel of nagenoeg geheel plaatsvindt gedurende de werktijd» kan rekening worden gehouden met de omstandigheid dat de fitness (gedeeltelijk) gedurende de middagpauze of (enige tijd) voor of na werktijd kan plaatsvinden.

In de definitieve versie van de Uitvoeringsregeling 2001 zal overigens een afzonderlijke vrijstelling worden opgenomen voor ARBO-vergoedingen en ARBO-verstrekingen, overeenkomstig hetgeen in de memorie van toelichting op de Invoeringswet Wet IB 2001 is uiteengezet (Kamerstukken II 1999/2000, 26 728, nr. 3, blz. 35).

Artikel 25

Vraag VVD-fractie

Welke administratieve verplichtingen zal de werkgever moeten vervullen opdat de inspecteur per maaltijd kan controleren of deze een zakelijk karakter van meer dan bijkomend belang had?

Zie in dit verband het onder artikel 21 gegeven antwoord.

Vraag VVD-fractie

Kan de staatssecretaris toelichten wat het fiscaal relevante verschil is tussen een werkbepreking met een collega op de eigen kamer van de werknemer (of in een spreekkamer), vergeleken met een soortgelijke werkbepreking in de kantine van het bedrijf? Wat is de rechtvaardiging van het verschil in behandeling van een daarbij door de werkgever verstrekte maaltijd?

Voor maaltijden waarbij het zakelijke karakter van meer dan bijkomstig belang is, is de fiscale behandeling niet afhankelijk van de plaats waar die maaltijd wordt genuttigd.

Het is denkbaar dat sprake is van zakelijke maaltijden in de bedrijfskantine. Als een werknemer bijvoorbeeld een zakelijke bespreking met externe relaties heeft in de bedrijfskantine, kunnen de kosten die de werknemer voor die relaties maakt onbelast vergoed worden als kosten van de werkgever (intermediaire kosten). De kosten van de werknemer kunnen volgens de regeling van de artikelen 21 en 25 in aanmerking worden genomen.

Als men in zulke gevallen (in plaats van een vergoeding achteraf) aanstonds de rechtstreekse kosten niet in rekening brengt kan dit onder omstandigheden een administratief knelpunt betekenen omdat in dat geval minder eenvoudig (globaal) aannemelijk kan worden gemaakt dat – voor de overige maaltijden – tenminste de rechtstreekse kosten in reke-

ning worden gebracht. Wordt wel voor een verstrekking gekozen, dan zal hiermee dus, met het oog op de regeling van artikel 43, in de administratieve vastleggingen terzake van de kantine maaltijden rekening moeten worden gehouden.

Het is onder omstandigheden denkbaar dat zakelijke maaltijden met andere werknemers in de kantine worden genuttigd, bijvoorbeeld als sprake is van een werkvergadering, die duidelijk afwijkt van de gebruikelijke omstandigheden waaronder geluncht wordt. Daarbij moet wel worden bedacht dat in zulke gevallen (eveneens) aannemelijk moet kunnen worden gemaakt dat zo'n situatie zich voordoet, bijvoorbeeld aan de hand van schriftelijke stukken zoals agenda, notulen e.d.

Ook in deze situaties geldt dat een goede administratieve verwerking van dergelijke gebeurtenissen kan voorkomen dat de toepassing van artikel 43 op praktische bezwaren stuit.

Uiteraard ligt het ook in de genoemde voorbeelden op de weg van de inhoudingsplichtige om aannemelijk te maken dat een dergelijke situatie zich voordoet.

Voor maaltijden waarbij het zakelijke karakter niet van meer dan bijkomstig belang is, geeft artikel 43 van de Uitvoeringsregeling LB 2001 een bijzondere regeling voor situaties waarin deze maaltijden in een bedrijfskantine of soortgelijke ruimten genuttigd worden. Deze regeling, die is toegezegd tijdens de parlementaire behandeling van de Belastingherziening 2001, is gebaseerd op artikel 15c van de Wet LB 1964 en is louter opgenomen om redenen van doelmatigheid. Hierbij is rekening gehouden met de administratieve lasten die samenhangen met het doorlopend en voor grote groepen werknemers, vaststellen, per werknemer, van de waarde in het economische verkeer van de door hen samengestelde maaltijden en de individuele verwerking in de loonadministratie. Het belang van een onverkorte, juiste en volledige belastingheffing is hierbij afgewogen tegen het belang van een doelmatige belastingheffing, met als resultaat dat een uitzondering is gemaakt voor de situatie waarin een werkgever de prijsstelling afstemt op de rechtstreekse kosten van de maaltijden. Als de maaltijd wordt verstrekt in de kamer van een werknemer spelen deze bezwaren een geringere rol en zal op de voet van artikel 13, eerste lid, van de Wet LB 1964 heffing moeten plaatsvinden over de waarde in het economische verkeer van de maaltijd.

Als een maaltijd genuttigd wordt in een spreekkamer zou onder omstandigheden de faciliteit van artikel 43 toegepast kunnen worden, omdat deze ook van toepassing is voor maaltijden die genuttigd worden in soortgelijke ruimten als een kantine.

Artikel 26

Vraag VVD-fractie

In de toelichting bij dit artikel wordt melding gedaan van een voorbeeld waarin het genot van de woning ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking is. Als specifiek voorbeeld wordt gegeven de situatie waarin de werknemer die wordt uitgezonden en die in verband daarmee tijdelijk een woning moet huren waarvan de huurprijs veel hoger is dan bij zijn inkomens-, vermogens- en gezinsomstandigheden passend is. Kan de staatssecretaris aangeven of de nu in de praktijk wel bekende 20%/30%-regeling voor naar Nederland uitgezonden werknemers hiervoor wordt gehandhaafd?

Op deze problematiek zal nader worden ingegaan in de toelichting op de wijzigingen van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie gaan ervan uit dat onder «wordt uitgezonden» ook kan worden verstaan «wordt overgeplaatst». Is dit juist?

Deze vraag moet in het algemeen ontkennend worden beantwoord. Bij een overplaatsing is veelal sprake van een permanente situatie. Het woon-genot vindt dan niet zozeer plaats in het kader van de behoorlijke vervul-ling van de dienstbetrekking, maar vloeit voort uit de door persoonlijke redenen bepaalde keuze van een woning. Bij een verhuizing in verband met de overplaatsing kan uiteraard wel gebruik worden gemaakt van de regeling voor de zakelijke verhuiskostenvergoedingen (artikel 15a, eerste lid, onderdeel g, van de Wet LB 1964 juncto artikel 19 van de Uitvoerings-regeling LB 2001).

Artikel 27

Vraag VVD-fractie

In dit artikel wordt aangegeven dat onder vrije vergoedingen/ verstrekkingen wordt begrepen de bewassing, energie en water ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking voorzover de vergoeding meer bedraagt dan forfaitaire bedragen. Kan de staatssecretaris aangeven wat wordt bedoeld met de zinsnede «ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking»? Inhoudingsplichtigen zullen gebaat zijn bij een heldere en exacte uitleg van dit criterium. Is deze regeling in de praktijk werkbaar? Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover?

De betekenis van de terminologie «ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking» is reeds toegelicht in het antwoord op artikel 16. De specifieke vrijstelling voor het genot van bewassing, energie en water is niet goed denkbaar los van de situatie waarin een vrijstelling geldt voor de huisvesting van de werknemer. Daarbij kan gedacht worden aan de eerste twee jaren dat buiten de woonplaats een tweede woning aangehouden moet worden in verband met de dienstbetrekking (artikel 15b, eerste lid, onderdeel j, van de Wet LB 1964) en het genot van een woning ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking, zoals de portiers-woning (artikel 26). In die gevallen zal doorgaans ook de bijbehorende verstrekking van bewassing, energie en water worden verstrekt ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking. Bij werknemers met een normale woonsituatie, waarbij de huisvesting geen zakelijk verband heeft met de dienstbetrekking, geldt geen vrijstelling. In die gevallen geldt hetzelfde voor bewassing, energie en water, ook al is in de woning een werkruimte ingericht en worden in de woning soms zakelijke relaties ontvangen.

Artikel 28

Vraag PvdA-fractie

Waarom is artikel 11, achtste lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990 hier niet opgenomen? Hierin staat dat in de waarde van huisvesting – uitgezonderd het genot van een woning – dan wel in de waarde van kost en inwoning wordt geacht te zijn begrepen de waarde van bewassing, energie en water.

De inhoud van artikel 11, achtste lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990 zal ook worden opgenomen in de definitieve versie van de Uitvoerings-regeling LB 2001.

Vraag VVD-fractie

In de toelichting bij dit artikel wordt melding gedaan van een voorbeeld waarin een werknemer wordt ondergebracht in een hotel. Kan de staats-secretaris toelichten of hiermee mede bedoeld wordt op de situatie waarin een werknemer voor een zakenreis in een Nederlands of buitenlands hotel verblijft? Zo ja, dan zou dit een wijziging van de thans gangbare praktijk betekenen in die zin dat momenteel geen fiscale bijtelling gebruikelijk is

bij verblijf in een hotel dat door de inhoudingsplichtige wordt vergoed/verstrekt tijdens een zakenreis. Kan de staatssecretaris toelichten of een dergelijke uitbreiding van deze bepaling beoogd is?

Voorts wordt in de toelichting op dit artikel verwezen naar de maaltijdenforfaits als bedoeld in de artikelen 21 en 25. Kan de staatssecretaris bevestigen dat hiermee niet bedoeld wordt op maaltijden vergoed/verstrekt tijdens verblijf in een hotel voor een zakenreis aangezien deze maaltijden naar algemene maatschappelijke opvattingen niet als een beloningsvoordeel worden ervaren? Zal de voorgestelde regeling niet tot onnodige extra administratie leiden?

Waarom is geen bepaling opgenomen die overeenstemt met het huidige artikel 11, achtste lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990, zoals de leden van de PvdA-fractie ook hebben gevraagd? Hetzelfde geldt voor artikel 40 van de voorgestelde regeling.

De norm voor inwoning is (uiteraard) niet van toepassing in het geval waarin sprake is van huisvesting buiten de woonplaats als bedoeld in het nieuwe artikel 15b, eerste lid, onderdeel j, van de Wet LB 1964. De toelichting op de Uitvoeringsregeling LB 2001 zal op dit punt worden verhelderd. Maaltijden die tijdens een dienstreis voor rekening van de werkgever worden genoten zijn maaltijden waarbij het zakelijk karakter van meer dan bijkomstig belang is, zoals bedoeld in artikel 15b, eerste lid, onderdeel d, van de Wet LB 1964. In artikel 21 van de Uitvoeringsregeling LB 2001 is aan deze bepaling uitvoering gegeven met een aantal van 80 maaltijden dat onbelast kan worden verstrekt of vergoed. Op grond van de nieuwe wettelijke regeling behoeft dus – anders dan onder de huidige regeling – tot dat aantal niet langer met een normbijtelling rekening te worden gehouden. Zie ook het bij dat artikel gegeven antwoord. Overigens is thans bij veel vergoedingsregelingen, zoals de regelingen van de rijks-overheid, rekening gehouden met de privé-besparing, zodat de desbetreffende vergoedingen voor zakelijke maaltijden onbelast zijn. Als deze regelingen in zoverre ongewijzigd worden voortgezet, zullen zij in 2001 niet tot andere fiscale gevolgen leiden dan thans het geval is.

De regeling van artikel 11, achtste lid, Uitvoeringsregeling LB 1990 wordt in de Uitvoeringsregeling LB 2001 overeenkomstig opgenomen.

Vraag CDA-fractie

Bij inwoning kan ook worden gedacht aan het geval dat een werknemer in een hotel wordt ondergebracht. De leden gaan ervan uit dat deze normbijtelling niet van toepassing is indien sprake is van huisvesting buiten de woonplaats van de werknemer, waarnaar ook de leden van de VVD-fractie hebben gevraagd.

VNO-NCW suggereert «inwoning» te veranderen in «niet-zelfstandige huisvesting». Is deze term ook overwogen?

Bij inwoning kan inderdaad worden gedacht aan het geval dat een werknemer in een hotel wordt ondergebracht. Gelet op de suggestie van VNO-NCW zal in de toelichting worden aangegeven, dat het bij inwoning met name gaat om niet-zelfstandige huisvesting. De norm voor inwoning is (uiteraard) niet van toepassing in het geval waarin sprake is van huisvesting buiten de woonplaats als bedoeld in het nieuwe artikel 15b, eerste lid, onderdeel j, van de Wet LB 1964. De toelichting op de Uitvoeringsregeling LB 2001 zal op dit punt worden verhelderd.

Artikel 29

Vraag VVD-fractie

In dit artikel wordt aangegeven dat onder vrije vergoedingen/verstrekkingen worden begrepen de vergoeding/verstrekking van

voordeelurenkaarten indien aannemelijk is dat deze mede dient ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking. Kan de staatssecretaris toelichten wat wordt bedoeld met de zinsnede «ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking»? Inhoudingsplichtigen zullen gebaat zijn bij een heldere en exacte uitleg van dit criterium.

Een voordeelurenkaart wordt gebruikt «mede ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking» als met de kaart vervoerbewijzen met korting worden gekocht ten behoeve van zakelijke reizen. Zoals hiervoor in het antwoord op artikel 20 is meegedeeld leent de voor toepassing van de vrijstelling vereiste omvang van het zakelijke gebruik zich naar mijn oordeel niet voor een uitsluitend cijfermatige benadering. Dit gebruik dient meer dan incidenteel plaats te vinden. Aan de hand van historische gegevens of de aard van de functie kan veelal een voldoende betrouwbare indruk worden verkregen over de te verwachten omvang van het zakelijke gebruik. Bij regelmatig zakelijk gebruik, bijvoorbeeld voor enkele dienstreizen per maand, zal de omvang van het financieel belang minder van belang zijn. Bij minder regelmatig gebruik maar afzonderlijk bezien wel met een aanzienlijk financieel belang kan niettemin toch sprake zijn van een voldoende mate van zakelijk gebruik.

Artikel 31

Vraag PvdA-fractie

De zakelijke gesprekskosten (telefoon) kunnen aan de hand van specificaties van de telefoonrekeningen onbelast worden vergoed. Dit lijkt een zeer bewerkelijke methode te worden die zowel voor de betrokkenen als de Belastingdienst kan leiden tot administratieve lasten. In hoeverre kan die administratieve last beperkt worden door een forfaitaire vergoeding? In de nota naar aanleiding van het verslag bij de Invoeringswet inkomstenbelasting 2001 staat het volgende vermeld: «Naar aanleiding hiervan merken wij op dat wij voornemens zijn de regeling van artikel 15b, eerste lid, onderdeel g, met toepassing van het nieuwe artikel 15c van de Wet LB 1964 aan te vullen in die zin dat bij een abonnement dat voorziet in verschillende aansluitingen c.q. nummers, zoals een ISDN-abonnement, alleen een vast basisbedrag niet voor vrije vergoeding of verstrekking in aanmerking komt.» Waarom is hier van afgeweken?

Vraag VVD-fractie

In de toelichting op dit artikel wordt impliciet melding gemaakt van de afschaffing van het thans geldende forfait voor ter beschikking gestelde huistelefoonaansluitingen. Tevens wordt melding gemaakt van het feit dat alleen de zakelijke gesprekskosten van de eerste telefoon van de werknemer nog onbelast kunnen worden vergoed onder overlegging van een gespecificeerde telefoonnota. Is de staatssecretaris bekend met het in de pers verschenen commentaar op deze regeling (o.a. Telegraaf van 10 oktober jl.) waarin wordt ingegaan op de bezwaren die aan de voorgestelde regeling kleven zoals forse verzwarende administratieve lasten voor werkgevers, forse kostenstijgingen voor werkgevers en werknemers? Is de staatssecretaris bereid om een praktisch eenvoudiger uitvoerbare regeling te treffen die tegemoet komt aan deze bezwaren?

Tot de vrije vergoeding of verstrekking behoort de tweede telefoon van de werknemer die geheel of nagenoeg geheel ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking wordt gebruikt. Kan de staatssecretaris aangeven wat bedoeld wordt met de zinsnede «geheel of nagenoeg geheel ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking». Inhoudingsplichtigen zullen gebaat zijn bij een heldere en exacte uitleg van dit criterium.

Kan de staatssecretaris tevens toelichten hoe inhoudingsplichtigen in de praktijk controle moeten uitoefenen om vast te stellen of aan voornoemd criterium is voldaan? Kan de staatssecretaris bevestigen dat dit eveneens d.m.v. gespecificeerde rekeningen dient te geschieden? Is de staatssecretaris, mede in het licht van de geschetste administratieve lasten bij de eerste telefoon, bereid om een praktisch eenvoudiger uitvoerbare regeling te treffen?

De leden van de VVD-fractie hebben grote bezwaren tegen het feit dat er onder de voorgestelde regeling geen forfaitaire bepaling meer is voor het loon ter zake van de eerste telefoon bij de werknemer thuis. Dit is in strijd met een als toezegging op te vatten mededeling van de staatssecretaris in de Nota naar aanleiding van het verslag bij de Invoeringswet inkomstenbelasting 2001. De argumentatie in de huidige toelichting kunnen deze leden niet overtuigen. Kan de staatssecretaris toelichten op welke wijze er sprake is van uitwisselbaarheid van gespreks- en abonnementskosten indien het niet om een mobiele telefoon gaat?

Voor de werkgever is het een zware administratieve last om per werknemer telkens te beoordelen welke telefoongesprekken al dan niet zakelijk waren. Ook qua controle zal dit een zware last zijn voor de fiscus. Hoe kan de werkgever c.q. de inspecteur beoordelen in hoeverre telefoongesprekken naar een internetprovider betrekking hadden op zakelijk dan wel op privé-gebruik van internet?

Het lijkt er op dat de voorgestelde maatregel zal leiden tot een ongewenste c.q. onpraktische administratie. De leden van de VVD-fractie vinden het bijzonder vreemd dat als de werkgever een onbelaste vergoeding wil verstrekken, deze inzage moet hebben in de telefoonspecificatie waaruit blijkt op welke tijdstippen, gedurende hoeveel minuten en naar welke nummers de werknemer privé heeft gebeld. Daar komt bij dat de voorgestelde wijziging slecht past in het streven van de regering om de belastingdruk op inkomsten uit arbeid te verlichten. Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover?

Vraag CDA-fractie

Deze bepaling heeft veel commotie veroorzaakt in de landelijke pers. Wij kunnen ons dat wel voorstellen. Ter bekostiging van de forse tariefsverlaging in de inkomstenbelasting zijn veel aftrekposten gesneuveld. Aansluiting wordt nu gezocht in de aftrekmogelijkheden die de werkgever nog heeft. Dit sluit ook aan bij de wens van de staatssecretaris om meer aan de werkgever over te laten of kosten vergoed moeten worden of niet. Dan komt het hard aan dat de waarderingsvoorschriften voor een (eerste) telefoon in de woning van de werknemer niet worden overgeplaatst naar het nieuwe regime. Hoe denkt de staatssecretaris deze regeling uit te voeren. Het gevaar rijst dat het controleapparaat van de Belastingdienst een groot deel van zijn tijd bezig zal zijn met het napluizen van telefoonrekeningen. De leden van de CDA-fractie hebben ook behoefte op een reactie op het commentaar van VNO-NCW dat de regeling op verschillende punten niet zou aansluiten bij de Wet LB 1964.

In de nota naar aanleiding van het verslag bij de Invoeringswet IB 2001 zegde de staatssecretaris toe dat hij de regeling van artikel 15b, lid 1, onderdeel g, in die zin zou aanvullen dat bij een abonnement dat voorziet in verschillende aansluitingen c.q. nummers (ISDN abonnement) alleen een vast basisbedrag niet voor vrije vergoeding/verstrekking in aanmerking zal komen (VN BP21/p. 3589). Hoe verhoudt deze toezegging zich met de thans voorliggende bepaling, zoals ook de leden van de PvdA-fractie naar voren hebben gebracht.

De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat de praktijk gebaat zou zijn indien de regelgever een redelijke norm voor privé-gebruik zou stellen, omvattende zowel het gebruik van de telefoon thuis als het mobiel

telefoneren. Dit ook met het oog op de ontwikkeling van het telewerken thuis.

In de Uitvoeringsregeling LB 2001 is voor de tweede telefoon een regeling getroffen (artikel 31), die overeenstemt met artikel 11, tiende lid, tweede volzin, Uitvoeringsregeling LB 1990. Daarnaast bestaat voor het tweede telefoonabonnement een wettelijke regeling (artikel 15b, eerste lid, onderdeel g, Wet LB 1964), op grond waarvan een tweede en volgende telefoonabonnement niet in de belastingheffing worden betrokken als het zakelijke karakter van meer dan bijkomstig belang is (zakelijke gesprekskosten belopen meer dan 10% van de totale gesprekskosten). Voor de eerste telefoon en het ISDN-abonnement is geen bijzondere regeling getroffen in het concept van de Uitvoeringsregeling LB 2001. De achtergrond hiervan is dat de desbetreffende kosten in beginsel tot de kosten van levensonderhoud kunnen worden gerekend (zakelijke gesprekskosten kunnen aan de hand van specificaties aannemelijk worden gemaakt). Door de voortgang in techniek is voorts de opsplitsing van telefoonnota's beter realiseerbaar.

Naar aanleiding van de vragen van de fracties van de PvdA, VVD en CDA en de kritiek vanuit de praktijk (onder meer een artikel in Telegraaf van 10 oktober jl.) heb ik de regeling heroverwogen. Rekening houdend met vorenbedoelde vragen en kritiepunten zal de volgende regeling worden opgenomen in de Uitvoeringsregeling LB 2001:

- Alsnog een normregeling opnemen ingeval de *totale* privé-kosten ter zake van de eerste telefoon een bepaald bedrag niet overschrijden (conform het huidige artikel 11, tiende lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990). Het bedrag van het totale privé-gebruik (huidige reikwijdte van de bepaling) zal worden verhoogd van f 660 tot f 1000 om beter aan te sluiten bij de uitvoeringspraktijk. Het te belasten normbedrag zal mede in verband daarmee voor het jaar 2001 worden vastgesteld op f 50 per maand.
- Alsnog een normregeling opnemen voor het eerste *abonnement* van een ISDN-aansluiting ingeval het zakelijke karakter van meer dan bijkomstig belang is. Het te belasten normbedrag zal gesteld worden op f 40. Dit bedrag correspondeert met de kosten die de KPN in rekening brengt voor een Belplusabonnement (f 39,60) voor een gewone telefoonaansluiting.
- De reeds voorgestelde regeling (artikel 31) betreffende de algehele vrijstelling (ook de gesprekskosten) van tweede telefoon handhaven bij geheel of nagenoeg geheel zakelijk gebruik. Als de gesprekskosten voor 90% of meer zakelijk zijn is de vrijstelling van toepassing.

Naar mijn mening wordt met vorenstaande aanpassingen op adequate wijze tegemoet gekomen aan de wensen en kritiepunten.

Artikel 32

Vraag CDA-fractie

Kan een schatting worden gegeven van het aantal personeelsleningen die thans zijn afgesloten. Worden thans afgesloten leningen wel geëerbiedigd? Zo niet dan vrezen de leden van de CDA-fractie dat veel personeelsleden in financiële problemen kunnen geraken.

Het aantal personeelsleningen waarvan de voordelen niet tot het loon zijn gerekend bedroeg naar opgaaf van werkgevers ruim 50 000 (jaar 1998). Het rentevoordeel bij personeelsleningen wordt niet belast bij een aanwending die vrij zou zijn geweest. Om op dit punt bewijsproblemen te voorkomen is een overgangsregeling getroffen in artikel 93 van de Uitvoeringsregeling LB 2001. Deze regeling houdt in dat voor de jaren 2001 en 2002 de werknemer wordt geacht de lening tot een bedrag van

f 7500 op een zodanige wijze aan te wenden dat deze tot de vrije vergoedingen of verstrekkingen behoort.

Artikel 34

Vraag VVD-fractie

In de toelichting staat dat de uitkering uit een hier geregelde verzekering tot het loon behoort. Kan de staatssecretaris toelichten op welke jurisprudentie hij deze opvatting baseert?

Vraag CDA-fractie

VNO-NCW wijst erop dat deze bepaling ertoe leidt dat bij een vergoeding van de premie door de werkgever voor een door de werknemer in privé gesloten ongevallenverzekering de uitkering als loon wordt aangemerkt. Ook de leden van de CDA-fractie gaan ervan uit dat het niet de bedoeling is. Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover?

Artikel 34 is opgenomen naar aanleiding van de behandeling in de Eerste Kamer van het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Invoeringswet Wet IB 2001. Daarbij is onder meer het volgende opgemerkt: «De leden van de PvdA-fractie vragen of een werkgever onder het nieuwe loonbelastingstelsel inzake vrije vergoedingen de premie voor een door zijn werknemer afgesloten ongevallenverzekering aan deze onbelast zou kunnen vergoeden en of in dat geval een uitkering uit hoofde van de verzekering zou worden belast in box 3. Wij kunnen deze leden meedelen dat wij een onbelaste vergoeding in het licht van het in verband met de onderhavige belastingherziening voorgestelde artikel 15, eerste lid, onderdeel b, van de Wet LB 1964 in beginsel mogelijk achten, in het specifieke geval dat het gaat om een verzekeringsproduct dat uitsluitend recht geeft op een kapitaalsuitkering bij ongevallen in het kader van de uitoefening van de dienstbetrekking en dus niet ook naar aanleiding van ongevallen die de werknemer overkomen in de privé-sfeer. In zo'n geval zal de uitkering echter wel belastbaar zijn in box 1 als voordeel uit dienstbetrekking, en dus niet in box 3. Ziet de premie op een ongevallenverzekering die ook buiten de werksfeer van toepassing is, dan is weliswaar de vergoeding ervan belast in box 1, maar valt een latere kapitaalsuitkering buiten de loonsfeer.» (Kamerstukken I 1999/2000, 26 727 en 26 728, nr. 202a, blz. 88). Deze parlementaire geschiedenis beantwoordt de meeste vragen. Indien het gaat om een door de werknemer afgesloten algemene ongevallenverzekering is een vergoeding van de premie door de werkgever belast en valt de latere uitkering buiten de loonsfeer. Voor het overigens bijzondere geval dat het gaat om een door de werknemer afgesloten ongevallenverzekering louter van ongevallen tijdens het werk is het standpunt ingenomen dat sprake is van een vrije vergoeding en dat de latere uitkering tot het loon behoort. De vraag over de belastbaarheid van de uitkering is als zodanig niet in de jurisprudentie behandeld. Het gaat echter om een voordeel dat uit de dienstbetrekking voortvloeit (een voorziening waarvan de kosten voor rekening van de werkgever zijn gekomen) zonder dat sprake is geweest van een overgang naar box 3 via een belaste aanspraak. Er is een direct verband tussen de dienstbetrekking en de latere uitkering; de uitkering vindt daarin haar grond. Naar mijn mening behoort de uitkering tot het loon. Op zichzelf is bij de hiervoor beschreven wijze van behandeling ook sprake van een sluitend systeem met betrekking tot ongevallenverzekeringen. Afhankelijk van de aard van de verzekering is in het ene geval de premie belast en de eventuele uitkering vrij en is in het andere geval de premie vrij en de uitkering belast. Er ontstaat geen onevenwichtig resultaat in die zin dat zowel de vergoeding van de premie als de uitkering zouden zijn belast of dat zowel de vergoeding van de premie als de uitkering onbelast zouden zijn.

Voor de volledigheid merk ik nog op dat ingeval sprake is van een door de werkgever verstrekte aanspraak op een uitkering wegens overlijden of invaliditeit ten gevolge van een ongeval artikel 11, eerste lid, aanhef en onderdeel h, van de Wet LB 1964 van toepassing is. In dat geval geldt, net als thans, dat de aanspraak vrij is en de uitkering is belast.

Artikel 35

Vraag PvdA-fractie

Waarom worden onder vergoedingen voor outplacement niet tevens de kosten van sollicitatie begrepen? Deze hangen namelijk niet samen met de verwerving van het loon uit dienstbetrekking tot deze werkgever en kunnen derhalve niet op basis van de bestaande wettelijke regeling of jurisprudentie door deze werkgever onbelast worden vergoed.

Vraag VVD-fractie

Omvatten de kosten van outplacement ook sollicitatiekosten, zoals de leden van de PvdA-fractie ook hebben gevraagd?

Vraag CDA-fractie

Het is duidelijk voor de leden van de CDA-fractie dat een vergoeding van de sollicitatiekosten door de werkgever waar gesolliciteerd wordt niet belast is c.q. onbelast kunnen worden vergoed. Hoe moet echter worden omgegaan met een vergoeding van de oude werkgever die in het kader van outplacement sollicitatiekosten vergoed? De leden van de fracties van de PvdA en de VVD hebben hier ook naar gevraagd.

Het geval dat de oude werkgever de kosten van sollicitaties vergoedt, is naar mijn mening een voorbeeld van outplacement. Die kosten vallen dus onder de regelingen in artikel 35. In de toelichting zal dit expliciet worden vermeld.

Artikel 36

Vraag VVD-fractie

Kan de staatssecretaris toelichten hoe specifiek een groep kosten moet zijn afgebakend om te kunnen spreken van een afzonderlijke kostencategorie, die apart moet zijn gespecificeerd? Kan dit aan de hand van praktijkvoorbeelden worden geïllustreerd?

De vraag hoe specifiek een groep kosten moet zijn afgebakend om te kunnen spreken van een afzonderlijke kostencategorie kan het beste aan de hand van enkele voorbeelden beantwoord worden. Het eerste voorbeeld betreft de verblijfkosten van een vertegenwoordiger die tijdens zijn dienstreizen vaak luncht en af en toe een avondmaaltijd gebruikt. In dat geval kunnen naast de kosten van het reizen de kosten van de lunches en de avondmaaltijden tezamen als een kostencategorie gezien worden. Het tweede voorbeeld betreft de vertegenwoordiger die naast zijn verblijfkosten ook regelmatig kleine representatiekosten heeft in verband met de contacten met zijn klanten. Als deze vertegenwoordiger in aanmerking komt voor een vaste vergoeding zal voor die vergoeding een specificatie aanwezig dienen te zijn waarbij zowel de verblijfkosten als de representatiekosten cijfermatig onderbouwd zijn.

Overigens diende ook al op grond van artikel 5a van de Uitvoeringsregeling LB 1990 een vaste vergoeding per kostencategorie gespecificeerd te kunnen worden (zie het Besluit van 28 december 1999, nr. DB1999/3910M, BNB 2000/101).

Artikel 37

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie vrezen grote uitvoeringsproblemen met de toetsing van de buitenlandse regelingen. Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover?

In de Wet IB 2001 en de Wet LB 1964 is als uitgangspunt neergelegd de gelijke faciëring van binnen- en buitenlandse kinderopvang. Een ander uitgangspunt van de Nederlandse wetgeving ten aanzien van de kinderopvang is dat aan de wettelijk geregelde opvang kwaliteitseisen gesteld worden. Deze uitgangspunten hebben tot gevolg dat ook de buitenlandse kinderopvang dient te voldoen aan de Nederlandse kwaliteitseisen om voor erkenning en faciëring in aanmerking te komen. Aangezien het niet praktisch is om de kinderopvangregelingen in het gehele buitenland te onderzoeken is er voor gekozen om vooralsnog af te wachten of, en zo ja, in welke mate op de bepaling een beroep wordt gedaan. Aan de hand van die ervaring en de overigens verkregen informatie kan de uitvoeringsregeling zo nodig nader worden geconcretiseerd.

Artikel 40

Vraag PvdA-fractie

Waarom is hier de regeling in artikel 11, achtste lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990 niet overgenomen? Hierin staat dat de in de waarde van huisvesting – uitgezonderd het genot van een woning – dan wel in de waarde van kost en inwoning wordt geacht te zijn begrepen de waarde van bewassing, energie en water.

De inhoud van artikel 11, achtste lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990 zal ook worden opgenomen in de definitieve versie van de Uitvoeringsregeling LB 2001. In dit verband zij voorts verwezen naar het antwoord op artikel 28.

Artikel 41

Vraag PvdA-fractie

Hoe verhoudt deze regeling zich tot de regeling voor «zakelijke» maaltijden in art. 21 van de concept Uitvoeringsregeling LB 2001? Het lijkt wat vreemd als scheeps- en baggerpersoneel niet en vliegtuigpersoneel wel de eerste 80 maaltijden onbelast zouden kunnen krijgen. Evenmin is duidelijk of voor de maaltijden die wel moeten worden belast, via eindheffing kan worden afgedragen op grond van art. 75, eerste lid, onderdeel g, van de Uitvoeringsregeling LB 2001.

Vraag CDA-fractie

Waarom wordt voor scheeps- en baggerpersoneel niet en voor vliegtuigpersoneel wel de eerste 80 maaltijden onbelast gelaten? Kan de loonbelasting over de maaltijden die wel worden belast via eindheffing worden afgedragen, zoals de leden van de PvdA-fractie ook hebben gevraagd.

De in artikel 41 van de Uitvoeringsregeling LB 2001 opgenomen bepaling is ontleend aan de in artikel 11, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990 opgenomen regeling voor kost aan boord van schepen en baggermateriaal en op boorplatforms. Gelet op de aard van de werk-omstandigheden van de werknemer aan boord van schepen en baggermateriaal is de in artikel 41 opgenomen norm voor «zakelijke» kost, evenals onder het regime van de Uitvoeringsregeling LB 1990 op een lager niveau gesteld dan de in artikel 25 opgenomen normbedragen voor zakelijke maaltijden. In artikel 41 zal uitdrukkelijk worden aangegeven dat

artikel 41 in zoverre afwijkt van hetgeen in artikel 25 is geregeld. In de toelichting op artikel 41 zal voorts worden aangegeven dat artikel 21 (vrijstelling van de eerste 80 maaltijden) uiteraard onverkort van toepassing is. De eindheffing van het normbedrag vindt overigens plaats op grond van artikel 75, eerste lid, onderdelen e en f, van de Uitvoeringsregeling LB 2001. Artikel 75, eerste lid, onderdeel g, waarnaar de leden van de PvdA-fractie verwijzen, heeft betrekking op de in artikel 43 bedoelde maaltijden in bedrijfskantines.

Artikel 43

Vraag VVD-fractie

In dit artikel wordt gesteld dat de kosten die rechtstreeks verband houden met de maaltijd aan de werknemer in rekening moeten worden gebracht wil geen sprake zijn van belast loon. In de toelichting wordt echter gesproken van de integrale kostprijs. De term «integrale kostprijs» lijkt ruimer te zijn dan de term «kosten die rechtstreeks verband houden met». Kan de staatssecretaris toelichten welke term prevaleert en tevens aangeven wat met die term dan bedoeld is? Inhoudingsplichtigen zullen gebaat zijn bij een heldere en exacte uitleg van dit criterium.

In de toelichting op artikel 43 wordt ten onrechte gesproken over de integrale kostprijs. Dit is inderdaad een ruimer begrip dan de term «kosten die rechtstreeks verband houden met». Onder «kosten die rechtstreeks verband houden met» vallen bijvoorbeeld de kosten van de ingrediënten, de salariskosten van het kantinepersoneel en de inrichting van de keuken en de kantine. Niet onder de rechtsreeks kosten vallen bijvoorbeeld de kosten ter zake van het gebouw en de overheadkosten; deze kosten vallen wel onder de integrale kosten. De toelichting zal op dit punt worden aangepast. Het begrip «kosten die rechtstreeks verband houden met» kwam overigens ook voor in artikel 16c van de Uitvoeringsregeling LB 1990 (personeelsfeesten ca.). Deze regeling is thans overgenomen in artikel 33 van de Uitvoeringsregeling LB 2001.

Om te beoordelen of de kosten die rechtstreeks met de verstrekking van de maaltijd verband houden in rekening worden gebracht aan de werknemer, kan volstaan worden met een globale benadering in die zin dat een beoordeling per maaltijd niet nodig is als, op jaarbasis bezien, het totaal van alle kosten die rechtstreeks met de maaltijdverstrekkingen verband houden voor rekening van de werknemers komen. Zonder deze globale benadering zouden de administratieve lasten onevenredig zwaar worden omdat dan bij het vaststellen van de prijs van een maaltijd bijvoorbeeld rekening gehouden zou moeten worden met de dagprijs van groenten, vis en dergelijke.

Bij het vaststellen van de in rekening te brengen kosten dient voor zaken met een meerjarig belang de afschrijving in aanmerking genomen te worden.

Artikel 44

Vraag VVD-fractie

Waarom is de vrijstelling voor het gebruik van uniformkleding beperkt tot gevallen waarin de kleding achterblijft op de plaats waar de arbeid wordt verricht? Hoe zal deze regeling moeten worden toegepast op uniformkleding van werknemers bij een vervoerbedrijf, waar het niet voor de hand ligt dat zij hun uniform in het vervoermiddel achterlaten?

Ingevolge artikel 15a, eerste lid, onderdeel b, van de Wet LB 1964 behoren vergoedingen ter zake van werkkleding tot de vrije vergoedingen. Hetzelfde geldt op grond van artikel 17, tweede lid, van die wet voor verstrekkingen. Daarbij dienen de in artikel 18 van de Uitvoeringsregeling

LB 2001 gestelde voorwaarden voor werkkleding evenwel in acht te worden genomen. Ingeval niet wordt voldaan aan deze voorwaarden is in artikel 44 bij wijze van uitzondering toch een vrijstelling opgenomen voor «normale» kleding. Met betrekking tot de uniformen van werknemers bij een vervoerbedrijf, zal in eerste aanleg dus moeten worden gezien of het uniform kan worden aangemerkt als werkkleding of als «normale» kleding. Er is sprake van een uniform als (tot een bepaalde categorie behorende) werknemers gelijke kleding dragen die ook buiten de werkomgeving door derden wordt geassocieerd met een bedrijf of beroep. De kleding van bijvoorbeeld postbestellers en stewardessen wordt aangemerkt als een uniform, maar dat geldt niet voor de zwarte broek met blauwe blazer van chauffeurs. De beoordeling of sprake is van een uniform en uit welke onderdelen een uniform bestaat is afhankelijk van de relevante feiten en omstandigheden van het geval. Deze aspecten kunnen worden afgestemd met de Belastingdienst. Als is vastgesteld dat een kledingstuk onderdeel is van een uniform dat gebruikt wordt voor de uitoefening van de dienstbetrekking, dan is dit kledingstuk werkkleding. Het is vervolgens niet relevant of een onderdeel van een uniform afzonderlijk niet als zodanig herkenbaar is of buiten de dienstbetrekking gedragen zou kunnen worden.

Vraag CDA-fractie

Is de conclusie juist dat deze bepaling niet geldt voor vergoedingen?

De conclusie dat de bepaling niet geldt voor vergoedingen is juist om de volgende reden. Voor «normale» kleding die tijdens de vervulling van de dienstbetrekking wordt gedragen en achterblijft op de plaats waar de arbeid wordt verricht, is bij wijze van uitzondering een vrijstelling opgenomen, omdat in dat geval zonder meer kan worden aangenomen dat het gebruik in privé feitelijk is uitgesloten. In andere, minder heldere, gevallen is geen aanleiding gevonden om deze reeds jaren bestaande bijzondere regeling te verruimen of uit te breiden tot vergoedingen.

Artikel 46

Vraag PvdA-fractie

De toevoeging «die overeenkomstig de door de ziektekostenverzekeraar in rekening gebrachte premie» maakt naar onze mening onvoldoende duidelijk dat het om een collectieve regeling moet gaan. Kan dit duidelijker worden aangegeven?

Vraag VVD-fractie

Geldt deze bepaling alleen voor collectieve regelingen?

Artikel 46 geldt uitsluitend voor collectieve regelingen. Dit zal uitdrukkelijk worden aangegeven in de definitieve versie van het artikel.

Artikel 47

Algemeen

Artikel 47 zal op een aantal punten worden aangepast in verband met de gesignaleerde kritiekpunten.

Normrente

In de eerste plaats zal de normrente op een andere wijze worden vastgesteld omdat deze norm bij nader inzien niet voldoet aan de gestelde uitgangspunten. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de gekozen norm-

rente goed aansluit bij de rente die in werkelijkheid bij dit soort leningen in de markt gebruikelijk is.

Daarnaast kan de praktijk alleen maar werken met een objectieve normrente (bij banken bijvoorbeeld niet hun eigen inleenrente), die niet te hoog (het betreft een norm), maar ook niet te laag (reële hoogte) moet worden vastgesteld. Voorts zal de norm stabiel moeten zijn.

VNO-NCW pleit bijvoorbeeld voor de 4%-grondslag voor de vermogensrendementsheffing. Die 4%-norm is echter zodanig vastgesteld dat iedereen in staat is om dit (netto-)rendement zonder risico te halen, zeker indien dit over een wat langere periode wordt gezien. De bij het opnemen van een lening verschuldigde rente kan hier echter van afwijken en is op dit moment ook wezenlijk hoger.

Ik meen een andere objectieve, meer reële, maatstaf te hebben gevonden die wel tegemoet komt aan de gesignaleerde kritiekpunten. Het gaat daarbij om de korte en lange termijnrente die worden gepubliceerd in de Macro Economische Verkenning (MEV). Het CPB publiceert in september de MEV en in maart het Centraal Economisch Plan (CEP). In de MEV wordt in september vooruitgekeken naar het komende jaar, terwijl het CEP ingaat op het huidige jaar. Het is dus mogelijk om de rente voor de personeelsleningen hiervan afhankelijk te maken, waarbij in januari en in juli de rente bijgesteld kan worden op basis van respectievelijk de MEV en het CEP. Volgens de MEV bedraagt op 1 januari 2001 de lange termijnrente 5,75% en de korte termijnrente 4,75%. Indien aangenomen wordt dat persoonlijke leningen zowel voor een korte termijn als voor een lange termijn worden aangegaan, is het gerechtvaardigd de normrente te baseren op het gemiddelde van de korte termijnrente en de lange termijnrente zoals die worden berekend door het CPB.

Het gegeven dat deze maatstaf aan andere gegevens moet worden ontleend en bovendien fluctueert, is te ondervangen door in de Uitvoeringsregeling LB 2001 een bepaald, op deze (gemiddelde) rente gebaseerd, percentage te vermelden. De delegatiebepaling in de Wet LB 1964 biedt deze mogelijkheid. In de toelichting zal worden vermeld dat het percentage jaarlijks wordt geactualiseerd, waarbij het voor de hand ligt dat al te grote schommelingen worden voorkomen. Ik stel daarom voor per 1 januari 2001 uit te gaan van een normrente van 5,25.

Toetsmoment

In de tweede plaats zal het toetsmoment worden aangepast. Om praktische redenen (geen beoordeling per lening; uitsluiten van de kans op oneigenlijk gebruik) wordt voorgesteld in beginsel (tenzij de rente heel rare sprongen zou maken, waardoor een wijziging binnen een jaar nodig is) uit te gaan van de voor het desbetreffende jaar geldende in de Uitvoeringsregeling LB 2001 vast te leggen normrente. Dat percentage geldt dan ook voor de in dat jaar afgesloten leningen.

De banken voeren hier tegenaan dat bij leningen met een rentevastperiode het merkwaardige gevolg kan ontstaan dat bij een oplopende rentestand een rentevoordeel wordt belast terwijl de betaler van de rente niet in een andere positie verkeert dan een ander die ook een vaste rente is verschuldigd. Dat is een kant van de medaille. De andere kant van de medaille is dat bij een dalende rentestand sprake kan zijn van een nog steeds te belasten rentevoordeel.

Aanwending personeelsleningen

In de derde plaats zal nader worden gepreciseerd bij welke toepassingen van de personeelslening het rentevoordeel vrij is (ook voor computers en telewerkplekken).

Eindheffing rentevoordelen

Vanuit de praktijk (de banken; VNO-NCW) is gevraagd om een eindheffing bij rentevoordelen. Een voordeel daarvan is dat het loonstrookje van de werknemer niet per keer bij een aflossing en/of een wijziging van een variabele rente moet worden aangepast.

Een bezwaar tegen de eindheffing is dat rentevoordelen op personeelsleningen gegeven het afschaffen van de persoonlijke-verplichtingenrente zo direct mogelijk als loon moeten worden belast. Dat doel wordt niet bereikt met eindheffing. Daarom heb ik besloten het voordeel dat de werknemer geniet tot zijn loon te rekenen.

Overgangsregeling

De Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs heeft gevraagd de overgangsregeling uit te breiden tot drie jaar. VNO-NCW hebben gevraagd om een hoger leningsbedrag, te weten f 12 500. Ik heb geen aanleiding aan deze verzoeken tegemoet te komen. De looptijd van personeelsleningen voor computers, fietsen en OV-kaarten is divers. Bovendien kan men in deze gevallen zonder bezwaar aannemelijk maken dat aan de hoofdregel voor een vrije verstrekking, een computer of de inrichting van een telewerkplek is voldaan. Dat geldt ook voor die bijzondere gevallen waarin het bedrag van f 7500 onvoldoende zou zijn.

Ander bezwaar Banken

De banken voeren aan dat zij worden gediscrimineerd doordat hun personeelsleningen niet als product uit eigen bedrijf worden behandeld. Mijn huidige standpunt heb ik doorgetrokken naar de Uitvoeringsregeling LB 2001 en komt erop neer dat geld en het ter beschikking stellen van geld fiscaal geen producten uit het eigen bedrijf zijn. Van belang hierbij is dat goedkope geldleningen de natuurlijke rem ontberen die de vrijstelling voor producten uit het eigen bedrijf wel heeft. Die vrijstelling is immers slechts van toepassing voorzover de hoeveelheid van de producten niet uitgaat boven hetgeen in een gezin als dat van de werknemer pleegt te worden gebruikt of verbruikt. Gelet op hun universele karakter missen geld en geldleningen deze natuurlijke rem. Ook de verdere beperking van de rente-af trek van consumptief krediet in het kader van de Belastingherziening 2001 mag niet uit het oog worden verloren. Uit het oogpunt van doelmatigheid is het nodig dat ook bij personeelsleningen van banken een normrente geldt. De voorgestelde normrente van het gemiddelde van de korte en lange termijnrente (in 2001: 5,25%), die uit praktisch oogpunt voor alle lange en kortlopende personeelsleningen moet gelden is in het algemeen niet te hoog en is in ieder geval lager dan de rente die in het algemeen bij persoonlijke leningen en dergelijke is verschuldigd.

Vraag PvdA-fractie

In dit artikel zijn leningen voor computers en dergelijke als bedoeld in art. 11, eerste lid, onderdeel q, van de Wet LB 1964 niet «gedekt». Dergelijke computers vallen immers niet onder het regime voor vrije vergoedingen en verstrekkingen. Kan hier duidelijkheid over gegeven worden?

Vraag VVD-fractie

In het tweede lid van dit artikel is bepaald dat het rentevoordeel uit leningen van de inhoudingsplichtige tot de vrije verstrekkingen behoort mits de werknemer het geleende bedrag dusdanig heeft aangewend dat in plaats daarvan door de inhoudingsplichtige een vergoeding of verstrekking zou kunnen zijn verstrekt die geheel of nagenoeg geheel tot de vrije vergoedingen of vrije verstrekking zou hebben behoord. In de praktijk wordt het instrument van de lening met rentevoordeel door werkgevers

veelvuldig toegepast bij aankoop van personal computers door werknemers. Werkgevers verstrekken daarbij veelvuldig onbelaste vergoedingen ter compensatie van het zakelijke gebruik van de computers. Letterlijke lezing van het voorgestelde artikel brengt met zich dat de combinatie van een renteloze lening voor de aankoop van een pc en een vrije vergoeding ter bestrijding van de kosten van zakelijk gebruik niet langer mogelijk is. Kan de staatssecretaris toelichten of dit effect beoogd is? De leden van de PvdA-fractie hebben hier ook naar gevraagd. Zo nee, is de staatssecretaris, in het kader van het voorkomen van lastenverzwaring, bereid de voorgestelde regeling zodanig aan te passen dat dit effect niet optreedt?

Artikel 47, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling LB 2001 zal zodanig worden aangepast, dat de desbetreffende computers (artikel 11, eerste lid, onderdeel r, van de Wet LB 1964), en de inrichting van de werkruimte in de woning voor telewerken (artikel 11, eerste lid, onderdeel s, van die wet) onder de reikwijdte van deze bepaling komen te vallen.

Vraag VVD-fractie

Kan de staatssecretaris toelichten in welke soorten gevallen het voordeel ter zake van een renteloze personeelslening ineens dan wel gaandeweg wordt genoten?

Het hangt van de omstandigheden af wanneer het rentevoordeel ineens dan wel gaandeweg wordt genoten. Dat de contante waarde van het rentevoordeel ineens wordt genoten, komt eigenlijk alleen aan de orde als een renteloze of een laagrentende lening met een vaste looptijd voor een bijzondere prestatie ter beloning wordt verstrekt (zie als voorbeeld van een dergelijk bijzonder geval HR 9 mei 1984, nr. 22 337, BNB 1984/236). In andere gevallen zal het rentevoordeel gaandeweg worden genoten. Dat is bijvoorbeeld het geval bij een geldlening die bij het einde van de dienstbetrekking moet worden afgelost.

Vraag VVD-fractie

Wat wordt bedoeld met gevallen waarin een ander in de plaats kan treden van de bij de geldlening betrokken partijen? Is het voldoende dat de leningsovereenkomst voorziet in de mogelijkheid dat een der partijen zonder toestemming van de ander haar rechten en verplichtingen uit het contract overdraagt aan een derde?

De regeling is bedoeld voor personeelsleningen. Dat zijn leningen die door de werkgever worden verstrekt aan de werknemer als zodanig. Het is niet de bedoeling dat voor deze leningen een markt ontstaat. Zodra die mogelijkheid bestaat, is de normregeling niet van toepassing en behoort de waarde in het economische verkeer van het rentevoordeel tot het loon.

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie zijn blij dat de goedkeuring met betrekking tot personeelsleningen voor de aanschaf van de eigen woning gecontinueerd wordt. Een wijziging zou belastingplichtigen in financiële moeilijkheden kunnen brengen. Kan worden gegarandeerd dat deze situatie gehandhaafd blijft?

Er bestaat geen voornemen aan deze regeling een einde te maken. Zoals al in de toelichting op artikel 47 is aangegeven vallen het loonvoordeel en de aftrekbare eigenwoningrente in box 1 nog wel praktisch tegen elkaar weg. Er is in zoverre dan ook geen reden om het beleid in het Besluit van 20 december 1996, nr. DB96/5160M, BNB 1997/93 te beëindigen. Er is een nieuw besluit op dit punt in voorbereiding.

Artikel 57

Vraag PvdA-fractie

Kan worden aangegeven welke heffingskortingen op de loonbelastingkaart kunnen worden aangekruist en welke niet? Dient voor de heffingskortingen die niet via de loonbelasting lopen een voorlopige teruggaveformulier te worden ingediend? Hoe beoordeelt de staatssecretaris de geluiden dat het invullen van de voorlopige teruggaveformulieren problematisch verloopt?

De werkgever kan op de loonbelastingkaart volstaan met één aanduiding dat de loonheffingskorting (verzamelnaam voor alle toegepaste heffingskortingen binnen de loonbelasting) is genoten. Tevens moet op de loonbelastingkaart het bedrag van de arbeidskorting worden vermeld. Voor de niet via de loonbelasting te verrekenen heffingskortingen (kinderkorting, combinatiekorting, alleenstaande-ouderkorting en dergelijke) moet de belastingplichtige de Belastingdienst verzoeken om een voorlopige teruggaaf. Vanuit de Belastingdienst zijn geen noemenswaardige aantallen vragen en klachten vernomen over het invullen van de aanvraagformulieren. De geluiden die al worden vernomen zijn veelal positief, met name waar het gaat om het invulgemak van deze formulieren.

Artikel 60

Vraag VVD-fractie

Kan de staatssecretaris toelichten welke gegevens precies worden bedoeld in het eerste lid dat spreekt van «gegevens met betrekking tot de volgende uitkeringen, vergoedingen en verstrekkingen»? Hoe en door wie wordt het begrip «met betrekking tot» nader ingevuld? Wat moet er bijvoorbeeld bij een autokostenvergoeding worden geadmistreerd? De afzonderlijke eis van administratie van het aantal kilometers in het tweede lid suggereert dat deze eis nog niet uit het eerste lid voortvloeit. Moeten ook begin- en eindpunt van de reis worden geadmistreerd? En de gereden route? En de persoon of instantie die door de werknemer bezocht is?

Artikel 60 is ontleend aan artikel 26 van de Uitvoeringsregeling 1990. Met «gegevens met betrekking tot de volgende uitkeringen, vergoedingen en verstrekkingen» worden die gegevens bedoeld die nodig zijn bij de beoordeling of de Wet LB 1964 op een juiste manier toegepast wordt. Het begrip «met betrekking tot» wordt ingevuld door de praktijk. Indien uit de praktijk blijkt dat er behoefte is aan een meer concrete invulling van deze administratieverplichting kan daaraan uitvoering gegeven worden door middel van een nader vast te stellen besluit.

Concreet wordt bijvoorbeeld bij een autokostenvergoeding van een inhoudingsplichtige verwacht dat hij, zoals onder de huidige wetgeving al het geval is, gegevens als naam en adres van de werknemer, en per rit het aantal kilometers, vergoeding per kilometer, begin- en eindpunt, gereden route en doel van de reis (of het bezoekadres) noteert.

Voor de verstrekte of vergoede openbaarvervoerkaart moeten geadmistreerd worden naam en adres van de werknemer, namen van familieleden aan wie de openbaarvervoerkaart eventueel ook verstrekt of vergoed is. Daarnaast dient in de administratie een kopie van de openbaarvervoerkaart aanwezig te zijn. Na afloop van de geldigheidsduur moet de openbaarvervoerkaart door de inhoudingsplichtige ingenomen en bewaard worden.

Artikel 67

Vraag PvdA-fractie

Wat zou het betekenen als een rekenregel niet mogelijk is? Heeft dit consequenties voor belastingplichtigen? Zo, ja welke?

Een rekenregel, waarbij nagenoeg alle situaties in de inhoudings sfeer worden gedekt is mogelijk gebleken en zal in de definitieve versie van de Uitvoeringsregeling LB 2001 worden opgenomen. Het niet langer opnemen van een rekenregel op de jaaropgaaf zou voor belastingplichtigen geen materiële gevolgen hebben. De consequentie zou slechts zijn dat belastingplichtigen voor wie de loonheffing eindheffing is niet over de informatie kunnen beschikken aan de hand waarvan zij kunnen bepalen welk deel van de inhouding betrekking heeft op loonbelasting en welk deel op premie voor de volksverzekeringen. Voor belastingplichtigen die in de inkomstenbelasting worden betrokken blijkt de splitsing belasting/premie uit het aanslagbiljet.

Artikel 70

Vraag PvdA-fractie

Kan worden toegelicht hoe de regeling voor toepassing van de heffingskorting bij gerechtigden tot de bijstand uitwerkt?

In de inhoudings sfeer kan ten aanzien van alle werknemers, waaronder begrepen de bijstandsgerechtigden, met de volgende heffingskortingen rekening worden gehouden: de algemene heffingskorting, de arbeidskorting, de jonggehandicaptenkorting, de ouderenkorting en de aanvullende ouderenkorting. Bij de belastingheffing over bijstandsuitkeringen spelen alleen de algemene heffingskorting en, bij bijstandsgerechtigden van 65 jaar of ouder, de ouderenkorting een rol. Als de bijstandsgerechtigde niet beschikt over eigen inkomsten die aan de loonheffing zijn onderworpen, wordt bij de berekening van de over de nettobijstand verschuldigde belasting, welke voor rekening van de Sociale Dienst komt, rekening gehouden met het bedrag aan heffingskorting waarvoor de bijstandsgerechtigde in aanmerking komt. Als de bijstandsgerechtigde wel beschikt over inkomsten die aan de loonheffing zijn onderworpen, wordt bij de inhouding van loonheffing op die inkomsten rekening gehouden met de van toepassing zijnde heffingskortingen. In dat geval wordt bij de berekening van de over de nettobijstand verschuldigde belasting nog slechts rekening gehouden met de heffingskortingen voorzover die bij de andere inkomsten niet zijn gebruikt. Zo zal voor een bijstandsgerechtigde met eigen inkomsten waarbij (op jaarbasis) bij voorbeeld f 2000 algemene heffingskorting kan worden benut (er vindt dan geen inhouding van loonheffing plaats) bij de berekening van de over de nettobijstand verschuldigde belasting nog rekening worden gehouden met een bedrag aan algemene heffingskorting van $f\ 3473 - f\ 2000 = f\ 1473$. Als de eigen inkomsten zo hoog zijn dat bij de loonheffing daarover met de volledige algemene heffingskorting wordt rekening gehouden (dit is het geval als op de inkomsten inhouding van loonheffing plaatsvindt) wordt bij de berekening van de over de nettobijstand verschuldigde belasting geen rekening gehouden met een bedrag aan algemene heffingskorting. Op deze manier wordt bereikt dat in de loonheffings sfeer niet meer dan één maal wordt rekening gehouden met de heffingskorting. Hiermee behoren de problemen tot het verleden die in de huidige situatie kunnen optreden als gevolg van de omstandigheid dat bij samenloop van bijstand en aan de loonheffing onderworpen eigen inkomsten zowel bij de belastingheffing over de bijstand als bij de loonheffing over de andere inkomsten rekening wordt gehouden met de volledige belastingvrije som.

Artikel 71

Vraag PvdA-fractie

Waarom wordt bij de belastingheffing betreffende uitkeringen ingevolge de Wet Inkomensvoorziening kunstenaars geen rekening gehouden met een heffingskorting?

De achtergrond waarom geen rekening wordt gehouden met een heffingskorting bij de belastingheffing over uitkeringen ingevolge de Wet inkomensvoorziening kunstenaars is het zoveel mogelijk voorkomen van een verplichte aanslag inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen. Uitkeringen ingevolge de Wet inkomensvoorziening kunstenaars worden na afloop van het kalenderjaar van een lening omgezet in een bedrag om niet en zijn dus pas in het nieuwe kalenderjaar belast. In dat kalenderjaar kan de belastingplichtige andere (loon)inkomsten genieten waarop de heffingskorting al wordt toegepast. Deze belastingplichtigen hebben bovendien vaak niet aan de loonbelasting/premie volksverzekeringen onderworpen inkomsten. Het niet toepassen van de heffingskorting bij de uitkeringen ingevolge de Wet inkomensvoorziening kunstenaars beperkt de over die andere inkomsten te betalen inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen. Het niet toepassen van de heffingskorting is in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars voor de betrokkenen overigens niet ongunstig omdat de uitkering wordt verhoogd met de loonbelasting en de premie volksverzekeringen waarvoor de gemeente die de uitkering verleent inhoudingsplichtige is.

Artikel 72

Vraag PvdA-fractie

Waarom wordt er wel of niet rekening gehouden met de heffingskorting in de in dit artikel genoemde gevallen? Waarom ontbreekt de mogelijkheid voor een gerechtigde tot een uitkering ingevolge de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) tot het invullen van een loonbelastingverklaring?

Artikel 72 is geschreven voor die gevallen waarin praktisch zeker kan worden aangenomen dat de heffingskorting al dan niet van toepassing is, zodat een loonbelastingverklaring achterwege kan blijven. De uitwerking met betrekking tot de heffingskorting sluit daarbij aan, met voor uitzonderingsgevallen de mogelijkheid dat de werknemer met een loonbelastingverklaring andersluidende gegevens verstrekt.

De reden om de gerechtigde tot een uitkering ingevolge de Wet inschakeling werkzoekenden niet de mogelijkheid te geven tot het invullen van een loonbelastingverklaring (deze bijzondere regeling is thans opgenomen in artikel 34, vierde lid, van de Uitvoeringsregeling LB 1990) is dat deze uitkeringen altijd in combinatie met andere inkomsten worden gegeven.

Artikel 82

Vraag PvdA-fractie

Kan de staatssecretaris voorbeelden noemen van met de «aangewezen commissarissen» vergelijkbare gevallen? In de toelichting op deze nieuwe regeling worden situaties uitgesloten waarin het loon wordt afgestaan aan een «eigen» vennootschap of aan een vennootschap van zijn kinderen. Deze uitsluiting staat niet in de bepaling zelf en kan daarmee niet bindend zijn. Waarom worden deze situaties uitgesloten? De voorwaarde voor toepassing van deze regeling is immers, gelet op het eerste lid, aanhef en onderdeel b, dat het loon geheel wordt overgemaakt naar de hoofdwerkgever, die daarover als onderdeel van de gehele beloning moet inhouden en afdragen. Derhalve kan niets aan «de strijkstok» blijven hangen.

Bij een nadere afweging blijkt geen behoefte te bestaan aan de uitsluiting van de genoemde werknemers. De toelichting op de Uitvoeringsregeling LB 2001 zal in deze zin worden aangepast.

De regeling ziet bijvoorbeeld onder meer op de situatie waarin een werknemer in het kader van zijn dienstbetrekking interimmanager is bij een derde, of andere vormen van detachering. In zulke situaties kan twijfel over het al dan niet bestaan van inhoudingsplicht van die derde worden weggenomen door gebruik te maken van de in artikel 82 opgenomen regeling.

Vraag VVD-fractie

Kan de staatssecretaris toelichten waarom bij de werknemer die verplicht is om bepaalde neveninkomsten aan zijn werkgever af te dragen geen sprake is van negatief loon maar van verwervingskosten? Wat is het relevante criterium voor het onderscheid tussen aftrekbare kosten en negatief loon?

Het begrip negatief loon is gebaseerd op de hoofdregel van artikel 10, eerste lid, van de Wet LB 1964. Behoudens een nadere wettelijke definitie, waartoe ik op dit moment geen aanleiding zie, wordt het begrip negatief loon door de rechtspraak uitgelegd. In het algemeen gezegd gaat het bij negatief loon om die gevallen waarin de werknemer is gehouden door hem verdiend loon aan de desbetreffende werkgever terug te betalen. Als negatief loon wordt in het algemeen ook aangemerkt een aan de werkgever betaalde schadevergoeding. Hetzelfde geldt bij een schadevergoeding aan de boedel van een in staat van faillissement geraakte werkgever. In deze gevallen is geen sprake van aftrekbare kosten (dat zijn kosten die men maakt om inkomsten te verwerven).

Ingeval de werknemer verplicht is loon uit een in het kader van zijn hoofdbetrekking uitgeoefende andere dienstbetrekking aan zijn hoofdwerkgever af te staan, geldt naar mijn mening het volgende. De verplichting het loon door te betalen aan de hoofdwerkgever is niet van invloed op de fiscale behandeling van het loon bij die andere werkgever. Dat loon wordt niet aan die werkgever terugbetaald of iets dergelijks. Ten opzichte van de hoofdwerkgever is evenmin sprake van negatief loon; het gaat niet om loon van die werkgever dat wordt terugbetaald of een schadevergoeding aan die werkgever. Ten opzichte van het loon uit de hoofdbetrekking onder het huidige recht wel sprake van aftrekbare kosten of lasten. Zonder die doorbetaling zou het loon uit de hoofdbetrekking niet meer (onverkort) worden genoten.

Vraag VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie vinden het vreemd dat een regeling over neveninkomsten zoals voorzien in artikel 82 beperkt is tot neveninkomsten die aan de loonbelasting zijn onderworpen. Naar haar oordeel is het wenselijk dat inkomstenbelasting ook niet wordt geheven over neveninkomsten die de belastingplichtige aan zijn werkgever moet afstaan. Anders wordt belasting geheven over iets dat maatschappelijk niet als een voordeel kan worden beschouwd.

In het door de leden van de VVD-fractie genoemde geval geniet de belastingplichtige belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden. De op het resultaat drukkende zakelijke kosten kunnen in mindering gebracht worden op het resultaat (tenzij de wettelijke kostenbeperkingen en kosten-normeringen van toepassing zijn). Indien het gaat om neveninkomsten waarmee rekening is gehouden bij de vaststelling van een aan de loonbelasting onderworpen beloning, dan is de werkgever inhoudingsplichtig over het totaal van de beloning. Het ligt dan voor de hand dat hij het door hem verschuldigde loon kort met het bedrag dat de werknemer van een derde ontvangt. In voorkomende gevallen kan voor de neveninkomsten

desgewenst gebruik worden gemaakt van de zogenoemde opting-inregeling, waarna wel van de regeling van artikel 82 gebruik kan worden gemaakt.

Vraag VVD-fractie

Is het mogelijk dat de faciliteit van artikel 82 wordt gebruikt door een niet-werknemer die zijn arbeidsrelatie via de zogenaamde «opting in» regeling onder de loonbelasting heeft gebracht?

Deze vraag kan bevestigend worden beantwoord. In dat geval wordt de belastingplichtige voor de loonbelasting als werknemer aangemerkt en kan de regeling inzake doorbetaald loon toepassing vinden.

Vraag VVD-fractie

Het is de leden van de VVD-fractie niet duidelijk waarom artikel 82 volgens de toelichting niet kan worden toegepast als het loon moet worden afgestaan aan een eigen BV. Deze uitzondering vindt geen grondslag in de voorgestelde tekst van artikel 82, waarin het begrip eigen BV ook niet nader is omschreven. Bovendien zien de leden van de VVD-fractie niet in waarom de faciliteit niet toegepast zou kunnen worden wanneer iemand zijn hoofdfunctie vervult bij een eigen BV, en arbeidsrechtelijk verplicht is neveninkomsten af te staan aan die BV. Zo valt te denken aan de commissarisbeloning van een advocaat die via een eigen BV deel uitmaakt van een maatschap of een ander samenwerkingsverband van advocaten, terwijl hij en zijn BV gehouden zijn om neveninkomsten af te staan aan dat samenwerkingsverband. In die situatie is het reëel dat de advocaat de neveninkomsten die hij privé ontvangt volgens zijn arbeidsovereenkomst inbrengt in de eigen BV, die dit geld vervolgens inbrengt in het samenwerkingsverband.

De algemene vraag van de leden van de VVD-fractie over het afstaan van loon aan een eigen BV is hiervoor al behandeld.

Met betrekking tot de vraag van deze leden over het door een advocaat al dan niet via een eigen BV afstaan van commissarisloon aan een maatschap van advocaten of een ander samenwerkingsverband van advocaten merk ik het volgende op. In deze situatie, waarin de advocaat naar burgerlijk recht in persoon als commissaris optreedt en als zodanig loon geniet, is het niet mogelijk inhouding van loonbelasting/premie volksverzekeringen achterwege te laten. Het commissarisloon wordt niet als zodanig doorbetaald. Het ligt in deze gevallen voor de hand dat het commissarisloon door de advocaten bij de winstverdeling wordt betrokken.

Vraag VVD-fractie

Wie zijn de «bedoelde personen» die volgens het derde lid de beschikking moeten aanvragen?

Dat zijn de werknemer, de werkgever die anders loonbelasting had moeten inhouden en de werkgever die over het doorbetaalde loon loonbelasting gaat inhouden.

Vraag VVD-fractie

Welke maatregelen zijn er in de uitvoerende sfeer getroffen (voorlichting, opstellen van formulieren voor de aanvraag van een beschikking en dergelijke) om ervoor te zorgen dat de regeling al bij de eerste afdracht van loonbelasting in 2001 kan worden toegepast?

De voorgenomen regeling wordt onder voorbehoud genoemd in het voorlichtingsmateriaal dat door de Belastingdienst aan de inhoudingsplichtigen wordt verstuurd. Het ligt niet in het voornemen voor deze gevallen een formulier op te stellen waarbij een verzoek om toepassing

van de regeling met betrekking tot doorbetaald loon kan worden gedaan. Het gaat in deze sfeer met name om de vrij kleine en goed geïnformeerde groep van personen waarbij de vrijstelling van inhouding van loonbelasting/premie volksverzekeringen op commissarisloon thans van toepassing is.

Vraag VVD-fractie

Zal een soortgelijke regeling worden getroffen voor de premieheffing werknemersverzekeringen?

Tot het treffen van een dergelijke regeling bestaat voor de premieheffing werknemersverzekeringen geen noodzaak. In de meeste gevallen zal premieheffing over het commissarisloon achterwege blijven. Een commissaris van een vennootschap is in het algemeen niet verplicht verzekerd. In dat geval blijft premieheffing werknemersverzekeringen over het commissarisloon uiteraard achterwege. Als het commissariaat wordt verricht uit hoofde van een dienstbetrekking wordt het commissarisloon behandeld als loon betaald door een derde. In dat geval worden de normale regels voor premieheffing gevolgd.

Vraag CDA-fractie

Waarom worden situaties uitgesloten waarin het loon wordt afgestaan aan een «eigen» vennootschap of aan een vennootschap van zijn kinderen? Dit lijkt overbodig nu de voorwaarde voor toepassing van deze regeling immers is dat het loon geheel wordt overgemaakt naar de hoofdwerkgever, die daarover moet inhouden en afdragen. Overigens lezen wij dit in de toelichting, maar hoe halen wij dat uit de tekst van de regeling? De leden van de PvdA-fractie hebben hier ook naar gevraagd.

Het is uiteraard niet de bedoeling dat de bepaling met betrekking tot doorbetaald loon ertoe leidt dat de management-BV of de commissaris-BV populair zou worden. Een regeling waarbij het loon aan een «eigen» BV zou kunnen worden uitbetaald, zou in elk geval op kasbasis bezien tot een belastingderving kunnen leiden. Bij de formulering van artikel 82 is gelet op de beleidsbesluiten met betrekking tot het commissarisloon (20 januari 1982, nr. 282–588, V-N 1982, blz. 416, alsmede Infobulletin 1988/392, V-N 1988, blz. 4062). In overeenstemming hiermee is met het gebruik van de woorden «uit hoofde van zijn dienstbetrekking tevens werkzaam is als werknemer van die andere inhoudingsplichtige onder de verplichting het hem toekomende loon en de bijbehorende vrije vergoedingen af te staan» tot uitdrukking gebracht dat het moet gaan om zakelijk bepaalde gevallen van afstaan van loon, zodat «eigen» BV's of BV's van de kinderen niet voor het rekening houden met een doorbetaling kwalificeren. Met deze reeds lang gehanteerde materiële benadering is de passage in het concept van de toelichting verklaard.

In verband met de voorwaarde dat het doorbetaalde loon volledig aan de werknemer moet worden uitbetaald, is het echter niet meer nodig dat de «eigen BV» wordt uitgesloten. Zoals gezegd zal de toelichting op dit punt worden aangepast .

Artikel 94

Vraag PvdA-fractie

De afschaffing op termijn roept de vraag op voor wie de krant dan wel onbelast kan blijven. Dit leidt tot moeizame discussies met de Belastingdienst. Waarom kan de regeling niet worden gehandhaafd en worden uitgebreid naar aanpalende situaties? Ook een journalist van een weekblad zal dat blad bijvoorbeeld wel om zakelijke redenen moeten lezen.

Vraag CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben twijfels bij de houdbaarheid van de afschaffing van de regeling. Gezien de toelichting twijfelt de staatssecretaris zelf ook. Afschaffing roept immers de vraag op voor wie de krant dan wel onbelast kan blijven. Ook een journalist van een weekblad zal dat blad bijvoorbeeld wel om zakelijke redenen moeten lezen. Hoe staat de staatssecretaris hier tegenover? De leden van de PvdA-fractie hebben hier ook naar gevraagd.

Bij het dagbladbedrijf doet zich, gezien ten opzichte van de algemene regeling bij producten uit eigen bedrijf, de bijzonderheid voor dat het gebruik van het product, het lezen van de krant, voor een deel van de werknemers nodig is voor de behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking. Bij deze werknemers kan het abonnement op het dagblad volgens de hoofdregel van artikel 13, eerste lid, van de Wet LB 1964 op de besparingswaarde worden gewaardeerd. Deze besparingswaarde is echter moeilijk te bepalen. Dit was de achtergrond voor de thans geldende nihilwaardering, waarbij mede in aanmerking is genomen dat het dagblad het enige product van het bedrijf pleegt te zijn en dat het voordeel van de werknemers, die de krant ook op hun werk kunnen inzien, maar beperkt is. In deze achtergronden voor de huidige regeling kunnen rechtvaardigingsgronden worden gevonden om deze regeling te laten bestaan (bij de vrije verstrekkingen), waarbij kan worden overwogen de regeling mede te laten gelden voor weeken maandbladen.

Aan de andere kant is het echter niet vanzelfsprekend dat voor het dagbladbedrijf een ruimere regeling geldt dan voor producten uit eigen bedrijf in het algemeen. Dat zou via het gelijkheidsbeginsel ongewenste en ook budgettair bezwaarlijke uitstralingseffecten kunnen hebben. In beginsel is bij het abonnement op het dagblad namelijk sprake van een loonelement (dat is beslist in het arrest van de Hoge Raad van 26 september 1984, nr. 22 131, BNB 1986/57) en bovendien kan niet bij alle werknemers van het dagbladbedrijf worden gezegd dat het lezen van het dagblad voor hun werk nodig is.

De verschillende elementen tegen elkaar afwegende heb ik ervoor gekozen de huidige regeling niet te handhaven, met dien verstande dat bij wijze van een overgangsregeling voor de kalenderjaren 2001 en 2002 is bepaald dat de verstrekking aan de werknemer van een dagblad-uitgeversbedrijf van een abonnement op een dagblad dat door dat bedrijf wordt uitgegeven tot de vrije verstrekkingen behoort. Daarna gelden de algemene regels. Bij de journalist die het abonnement voor zijn werk nodig heeft, behoort een vergoeding of verstrekking van het abonnement tot de vrije vergoedingen of verstrekkingen, indien het dagblad aangemerkt kan worden als vakliteratuur. Zoals tijdens de parlementaire behandeling van de zogenoemde Oortwetgeving al is opgemerkt moet onder vakliteratuur worden verstaan: literatuur die in een bepaalde beroepsgroep algemeen wordt erkend als voor die beroepsgroep specifiek van belang zijnde literatuur. Uit deze omschrijving blijkt dat het doel waarvoor de literatuur wordt gebruikt van belang is voor de beoordeling of de literatuur al dan niet als vakliteratuur is aan te merken. Voor journalisten biedt deze omschrijving ons inziens voldoende ruimte om aan te tonen dat dagbladen en weekbladen die zij voor de uitoefening van hun werkzaamheden nodig hebben als vakliteratuur dienen te worden aangemerkt (Nadere MvA, Wet van 27 april 1989, Stb. 122, Kamerstukken I 20 595 enz., nr. 190a, blz. 12–13). Bij de werknemer die het abonnement niet voor zijn werk nodig heeft bestaat geen ruimte voor een vrije vergoeding of verstrekking, behoudens voorzover de algemene regeling voor producten uit eigen bedrijf hiervoor ruimte biedt. De overgangsregeling strekt ertoe dat de praktijk zich op de nieuwe situatie kan instellen.

Overig

Vraag PvdA-fractie

Kan antwoord worden gegeven op de vragen uit de brief van het VNO-NCW d.d. 25 oktober jl. voorzover deze nog niet zijn beantwoord in de reeds gestelde vragen?

De vragen uit de brief van de VNO-NCW d.d. 25 oktober jl. zijn vrijwel allemaal beantwoord in de reactie op het onderhavige verslag.

Volledigheidshalve zullen een tweetal (geen redactionele) reacties op vragen van VNO-NCW hieronder nog worden vermeld.

1. Producten uit het eigen bedrijf (art. 32)

De beperking, dat de regeling niet geldt voor aanschaffingen bij derden van branche-eigen producten, hoeft niet te gelden (dit in antwoord op de desbetreffende vraag) voor verkoop via een verkoopapparaat (bijvoorbeeld een winkel) van een derde zolang dat in opdracht van en voor rekening en risico van de werkgever gebeurt.

2. Kinderopvang (art. 38 en 39)

VNO-NCW pleit ervoor de eis dat het dient te gaan om originele facturen te laten vervallen aangezien dit in de praktijk niet altijd werkbaar is, bijvoorbeeld indien de kinderopvanginstelling slechts één factuur wenst uit te reiken en beide ouders bij hun werkgever in aanmerking komen voor een vergoeding van de helft van de kosten. De voorwaarde van originele facturen is nodig om controletechnische redenen teneinde oneigenlijk gebruik van de regeling voor vrije vergoedingen ter zake van kinderopvang zo veel mogelijk te voorkomen (dubbele of te hoge claims). Deze problematiek is eerder door VNO-NCW aan de orde gesteld en behandeld in de Werkgroep Fiscaal Uitvoeringsbeleid. Als resultaat hiervan zal het MKB de mogelijkheden van een flexibeler facturering verkennen.

Vraag PvdA-fractie

Kan de staatssecretaris toelichten waarom voor de nu voorliggende volgorde van artikelen is gekozen en niet voor een groepering van artikelen rond hetzelfde onderwerp? Als voorbeelden kunnen worden genoemd de artikelen 21 en 25 ter zake van maaltijden en de artikelen 20, 29 en 30 ter zake van zakelijke reiskosten c.q. woon-werkverkeer. Zou groepering hiervan niet tot meer helderheid voor belastingplichtigen en inhoudingsplichtigen leiden?

De voorliggende volgorde is bewust gekozen teneinde een duidelijke structuur aan te brengen in de Uitvoeringsregeling LB 2001. In deze structuur wordt aangesloten bij de volgorde van de delegatiebepalingen van de Wet LB 1964, waarop de bepalingen in Uitvoeringsregeling LB 2001 zijn gebaseerd. Deze systematiek is ook gevolgd bij de Uitvoeringsregeling LB 1990. Het sorteren naar onderwerp zou de structuur van de Uitvoeringsregeling LB 2001 te veel vertroebelen, te meer daar bepaalde artikelen op meerdere onderwerpen betrekking hebben (bijvoorbeeld eindheffingsbepalingen, administratieve voorschriften).